

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект

ЗАКОН
ЗА ВИНОТО И СПИРТНИТЕ НАПИТКИ

**Глава първа
ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ**

Чл. 1. (1) Този закон урежда условията и реда за производството, получаването, преработката, етикетирането, търговията и контрола на гроздето, предназначено за производство на вино, вината, продуктите, получени от грозде и вино, и на спиртните напитки, както и управлението и контрола на лозаро-винарския потенциал.

(2) Разпоредбите на този закон се прилагат и за продуктите, посочени в приложение № 1.

**Глава втора
ОРГАНИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ**

Чл. 2. (1) Министърът на земеделието и храните осъществява държавната политика в лозаро-винарския сектор.

(2) Министърът на икономиката, енергетиката и туризма осъществява държавната политика по отношение на производството на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати от земеделски произход и на спиртните напитки.

(3) За осъществяване на контрол по спазване изискванията на закона по отношение на лозовите насаждения, гроздето, предназначено за производство на вино, гроздова мъст, продуктите от грозде и вино и вината се създава Изпълнителна агенция по лозата и виното (ИАЛВ) към министъра на земеделието и храните, която е юридическо лице на бюджетна издръжка със седалище София.

(4) Средствата за извършване дейността на ИАЛВ се осигуряват ежегодно чрез бюджета на Министерството на земеделието и храните, както следва:

1. субсидии от републиканския бюджет;
2. собствени приходи от извършвани услуги;
3. средства, получени от глоби и имуществени санкции, налагани по този закон;
4. средства, получени по международни проекти и програми;
5. други източници.

(5) При осъществяване на услугите по ал. 4, т. 2 ИАЛВ събира такси в размер, определен с тарифа, одобрена от Министерския съвет.

(6) Устройството, структурата, организацията и дейността на ИАЛВ се уреждат с устройствен правилник, утвърден от Министерския съвет.

Глава трета

ОРГАНИЗАЦИИ НА ПРОИЗВОДИТЕЛИТЕ И МЕЖДУПРОФЕСИОНАЛНИ ОРГАНИЗАЦИИ

Раздел I

Организации на производителите

Чл. 3. (1) Организация на производители на винено грозде може да бъде всяко юридическо лице или кооперация, които отговарят на изискванията за признаване, определени с правилника за прилагане на закона.

(2) В организациите на производители на винено грозде могат да членуват и физически и юридически лица, които не са производители на винено грозде, но тяхната дейност е свързана с основния предмет на дейност на организацията.

Чл. 4. Организации на производителите по чл. 3, ал. 1 се признават от министъра на земеделието и храните, когато са подали заявление за признаване по ред, определен с правилника за прилагане на закона.

Чл. 5. Признатите организации на производители по чл. 4 могат да възлагат извършването на една или повече дейности съгласно определените им от министъра на земеделието и храните на външни организации, включително на свои клонове. В тези случаи признатите организации на

производители са длъжни да упражняват контрол и отговарят за изпълнението на делегираните дейности.

Раздел II

Междупрофесионални организации

Чл. 6. (1) Междупрофесионални организации на производителите, преработвателите, търговците на грозде, вино и продукти от грозде и вино са Националната лозаро-винарска камара (НЛВК), регионалните лозаро-винарски камари (РЛВК), Асоциацията на производителите, вносителите и търговците на спиртни напитки (АПВТСН) и организации по чл. 4, подали заявление за признаване като междупрофесионални организации по ред, определен с правилника за прилагане на закона.

(2) Организациите по ал. 1 предлагат практики за социално отговорна консумация и предприемане на действия по ограничаване на злоупотребата с вино и спиртни напитки.

(3) Националната лозаро-винарска камара е юридическо лице, регистрирано по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел, със седалище София.

(4) Националната лозаро-винарска камара приема устав за устройството и дейността си.

(5) Регионалните лозаро-винарски камари са юридически лица, които се учредяват по решение на Общото събрание на Националната лозаро-винарска камара въз основа на подадено заявление, утвърдено от председателя на НЛВК. В решението за учредяване на регионална лозаро-винарска камара се определя нейното седалище и териториален обхват.

(6) Право на наименование „Регионална лозаро-винарска камара” имат само юридически лица, отговарящи на условията по този закон. Регионалните лозаро-винарски камари осъществяват дейността си при спазване решенията на общото събрание на НЛВК, като информират за дейността си Управителния съвет и Общото събрание на Националната лозаро-винарска камара.

Чл. 7. Организациите по чл. 6, ал. 1, с изключение на АПВТСН, могат:

1. да участват в осъществяването на националната политика за развитие на лозарството и винарството и лозаро-винарските райони в страната;

2. да участват в разработването на проекти на нормативни актове, свързани с лозаро-винарския сектор, и изготвят становища по нормативни актове, свързани с лозаро-винарския сектор;

3. да разработват и предлагат за приемане от министъра на земеделието и храните задължителни за регистрираните винопроизводители добри практики за производство и предлагане на пазара на вино и на продукти от грозде и вино;

4. да правят предложения за определяне на район за производство на вино със защитено наименование за произход (ЗНП)/защитено географско указание (ЗГУ);

5. да защитават интересите на лозаро-винарския сектор на национално ниво;

6. да предлагат на министъра на земеделието и храните начини за разпределение на средствата от Държавен фонд „Земеделие”, предназначени за развитие и подпомагане на лозарството;

7. да правят мотивирани предложения до Министерския съвет за намеса на държавата на пазара на винено грозде, вино и продукти от грозде и вино;

8. да оказват съдействие и сътрудничество на министъра на земеделието и храните, министъра на финансите, министъра на икономиката, енергетиката и туризма, министъра на здравеопазването, както и на второстепенни разпоредители с бюджетни кредити по въпроси, свързани с развитието на лозаро-винарския сектор;

9. да подпомагат централните и териториалните органи на изпълнителната власт, както и органите на местното самоуправление при разработването на икономическата им политика и целевото финансиране на програми и проекти, включително по въпросите на благоустройството и развитието на земеделските и лозарските райони и населените места;

10. да утвърждават състава на регионалните дегустационни комисии за извършване на органолептична оценка на вина, гроздови ракии и брэнди;

11. да участват в спорове по защита на качеството и произхода на вината, когато са упълномощени от своите членове;

12. да организират национални и международни конкурси за вино и спиртни напитки;

13. да организират обучения по теми, свързани с производството на грозде, вино и продукти от грозде и вино;

14. да изпълняват и други функции, възложени със закон или посочени в уставите им.

Чл. 8. Членове на НЛВК могат да бъдат:

1. регионалните лозаро-винарски камари;

2. производители, преработватели и търговци на грозде, вино и продукти от грозде и вино;

3. сдружения на производители на грозде, вино и продукти от грозде и вино;

4. други лица, които съдействат или допринасят за развитието на лозарството и винопроизводството.

Чл. 9. Членове на АПВТСН могат да бъдат:

1. физически и юридически лица, които са производители, вносители и/или търговци на спиртни напитки;

2. научни организации, училища, специализирани лаборатории, институти и други организации.

Чл. 10. (1) Регионалните лозаро-винарски камари:

1. формират регионални дегустационни комисии за извършване на органолептична оценка на вина, гроздови ракии и бренди;

2. издават сертификат за произход на грозде, предназначено за производство на вина със ЗНП/ЗГУ, сортови вина без ЗНП/ЗГУ, вина без ЗНП/ЗГУ и сертификат за автентичност на производителите на гроздова ракия и бренди и носят наказателна отговорност за верността на съдържанието им.

(2) Сертификатите по ал. 1, т. 2 задължително са заверяват от териториалните звена на ИАЛВ по местонахождение на лозарското стопанство, за което се заплаща такса съгласно Тарифата за таксите, които се събират от ИАЛВ.

(3) Формата, съдържанието на сертификатите и редът за издаването им и заверката им се уреждат с наредба на министъра на земеделието и храните.

Чл. 11. (1) Членове на регионална лозаро-винарска камара могат да бъдат:

1. собственици на лозя и маточници, които са разположени на територията на регионалната лозаро-винарска камара;

2. юридически и физически лица - производители на лозов посадъчен материал на територията на регионалната лозаро-винарска камара;

3. лица, които не попадат в кръга на лицата по т. 1 и обработват лозя, които се намират на територията на регионалната лозаро-винарска камара;

4. лозаро-винарски кооперации, осъществяващи дейността си на територията на регионалната лозаро-винарска камара;

5. производители на вина и лозаро-винарски продукти, които осъществяват дейността си на територията на регионалната лозаро-винарска камара;

6. търговци на вино и лозаро-винарски продукти на територията на регионалната лозаро-винарска камара;

7. лица, които съдействат или допринасят за развитието на лозарството и винопроизводството на територията на регионалната лозаро-винарска камара.

(2) Лицата по ал. 1, които притежават, обработват лозя или осъществяват дейността си на територията на повече от една регионална лозаро-винарска камара, могат да са членове на съответните РЛВК.

Чл. 12. (1) За стимулиране развитието на лозарството по предложение на регионалната лозаро-винарска камара министърът на земеделието и храните - за земите от държавния поземлен фонд, и общинският съвет - за земите от общинския поземлен фонд, предоставят земи за дългосрочно ползване за лозарство съгласно разпоредбите на чл. 24а, ал. 2 и 5 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи.

(2) Срокът за предоставяне на земи по ал. 1 не може да бъде по-кратък от 35 години.

Чл. 13. Държавните контролни органи, органите на местното самоуправление, централните и териториалните органи на изпълнителната власт си сътрудничат с междуфирмените и браншовите организации в областта на лозаро-винарския сектор.

Глава четвърта

ПРОИЗВОДСТВЕН ПОТЕНЦИАЛ

Раздел I

Общи разпоредби

Чл. 14. (1) Производствен потенциал е съвкупност от реално засадените площи с винени лозя, Националния резерв от права на засаждане на винени сортове лози и неусвоените от производителите права на презасаждане, ново засаждане и предоставени от Национален резерв права на засаждане на винени сортове лози, които са:

1. лозя, подходящи за производство на вина със ЗНП;
2. лозя, подходящи за производство на вина със ЗГУ;
3. лозя, подходящи за производство на вина без ЗНП/ЗГУ.

(2) Винени лозя, засадени без право на засаждане след 31 август 1998 г., подлежат на принудително изкореняване за сметка на производителя по реда на този закон.

(3) До извършване на изкореняването на лозята по ал. 2 продуктите, произведени от добитото от тях грозде, могат да се използват единствено с цел дестилация за сметка на производителя.

(4) Продуктите, получени от дестилацията по ал. 3, не могат да се използват за производството на алкохол с действително алкохолно съдържание 80 об.% или по-малко.

(5) Засаждането и присаждането на винени сортове лози, класифицирани по смисъла на този закон, се извършва единствено след придобиване право на ново засаждане, право на презасаждане и право на засаждане от Националния резерв от права на засаждане на винени сортове лози.

(6) Принудително изкореняване се извършва след издаване на мотивирана заповед от изпълнителния директор на ИАЛВ.

(7) Заповедта по ал. 6 се издава въз основа на акт за установяване на административно нарушение, съставен от длъжностни лица, упълномощени от изпълнителния директор на ИАЛВ.

(8) Заповедта по ал. 6 може да се обжалва по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

Раздел II

Класифициране на винени сортове лози

Чл. 15. (1) Класифицират се единствено винени сортове лози, които могат да се засаждат, презасаждат или присаждат за целите на винопроизводството, отговарящи на условията, определени с правилника за прилагане на закона.

(2) Забранява се засаждането на площи с винени сортове лози, некласифицирани по смисъла на ал. 1, като засадените подлежат на принудително изкореняване по реда на този закон.

(3) Забраната по ал. 2 не се отнася за некласифицирани винени сортове лози, чиято продукция е предназначена единствено за консумация в домакинствата на винопроизводителите.

(4) В случай на заличаване на сорт от класификацията по ал. 1 изкореняването му се извършва в срок до 15 винарски години, следващи годината на заличаване.

(5) Продуктите, изброени в приложение № 1, част I, се произвеждат от винени сортове лози, които са класифицирани в съответствие с ал. 1.

(6) Министърът на земеделието и храните утвърждава със заповед списък на класифицираните винените сортове лози по предложение на ИАЛВ.

Раздел III

Право на ново засаждане

Чл. 16. (1) Правото на ново засаждане се предоставя за експериментални цели, за подготовка на посадъчен материал или за площи, свързани с комасация на земя или с отчуждаване на имоти в обществен интерес. Правото не може да се прехвърля или преотстъпва на други лица и се упражнява до края на втората винарска година, следваща годината, в която е било предоставено.

(2) Изискванията за предоставяне право на ново засаждане са определени с правилника за прилагане на закона.

(3) За придобиване право на ново засаждане производителят подава в ИАЛВ заявление по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАЛВ, придружено с изискуемите документи, посочени в заявлението, и заплаща такса за разглеждане на заявление за издаване на акт съгласно Тарифата за таксите, които се събират от ИАЛВ.

(4) В срок до 5 работни дни от подаване на заявлението по ал. 3 служители на териториалното звено (ТЗ) на ИАЛВ извършват проверка на представените документи и при установяване на непълноти и/или нередности писмено уведомяват заявителя за отстраняването им, който е длъжен в срок до 10 работни дни от получаване на уведомителното писмо да предостави изисканите документи или писмени обяснения. В случай че заявителят не предостави изисканите документи в срок, преписката се оставя без разглеждане.

(5) В срок до 5 работни дни от извършване на проверката по ал. 4, съответно от отстраняване на нередностите, комплектуваната преписка се

изпраща в Централното управление на ИАЛВ (ЦУ на ИАЛВ) по ред, утвърден от изпълнителния директор на ИАЛВ.

(6) В срок до 7 работни дни от получаването на преписката изпълнителният директор на ИАЛВ издава акт за ново засаждане.

(7) В акта за ново засаждане се посочват:

1. правното основание за издаване на акта;
2. име на физическото лице (ФЛ)/наименование на юридическото лице (ЮЛ);
3. регистрационен номер на производителя и идентификационен номер на лозарското стопанство;
4. цел, за която се предоставя право на ново засаждане;
5. данни за имота, за който се предоставя право на ново засаждане – ЕКАТТЕ на землището на населеното място, номер на имота, размер на площта и правно основание за ползване;
6. наименование на сорт по имоти;
7. срок на валидност на правото;
8. право на обжалване на акта;
9. други данни.

(8) В 30-дневен срок от засаждането на имот/имоти от акта за ново засаждане производителят подава в ИАЛВ заявление за край на засаждането по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАЛВ.

(9) В срок до 30 дни от получаване на заявлението по ал. 8 дължностни лица от ИАЛВ извършват проверка на място на ефективно засадената площ.

(10) Проверката по ал. 9 се състои в измерване с GPS на ефективно засадената площ, придружено със снимков материал, като резултатите от нея се отразяват в контролен лист, подписан от двете страни, за съответствие на действително извършеното засаждане с данните от акта.

(11) В срок до 5 работни дни от извършването на проверката по ал. 9 преписката се комплектува и изпраща в ЦУ на ИАЛВ за отразяване на засаждането в лозарския регистър, за което производителят се уведомява писмено.

(12) Правата, които не са упражнени в срока по ал. 7, т. 7, се включват в Националния резерв от права на засаждане на винени сортове лози.

(13) След края на периода, посочен в разпоредбите на ал. 2, лозовите насаждения:

1. се изкореняват за сметка на производителя, като продуктите, произведени от грозде от тази площ, докато не бъде изкоренена, могат да се пускат в обращение само за целите на дестилацията за сметка на производителя и тези продукти не могат да се използват за производството на алкохол с действително алкохолно съдържание 80 об. % или по-малко;

2. могат да се използват от производителя с цел да се позволи съответната площ да произвежда вино, което може да бъде предлагано на пазара, само в случай че бъдат използвани права на презасаждане или права от Националния резерв от права на засаждане на винени сортове лози.

(14) Производителят запазва насажденията и предлага на пазара грозде и/или вино, получено от грозде, произведено от тях, след като писмено уведоми ИАЛВ в 14-дневен срок след изтичането на периода и след предоставянето на права съгласно ал. 13, буква „б“.

Раздел IV

Право на презасаждане

Чл. 17. **(1)** Право на презасаждане се поражда в случаите, когато производителят е изкоренил дадена площ със съществуващи плододаващи лозя в добро агротехническо състояние, които не могат да бъдат отнесени към определението „изоставено лозово насаждение“.

(2) Правото на презасаждане може да се упражни и по реда на чл. 16, ал. 13.

(3) Правото на презасаждане следва да се упражни от производителя до края на петата винарска година, следваща годината, в която е извършено изкореняването.

(4) Срокът на валидност на правото на презасаждане може да се удължи с 3 години.

(5) За удължаване срока на валидност на правото на презасаждане по ал. 4 производителят подава в ИАЛВ заявление най-късно до 30 дни преди изтичане срока на валидност на правото по ал. 3.

(6) Неупражнените права в сроковете по ал. 3 и 4 преминават в Националния резерв от права на засаждане на винени сортове лози.

(7) Правото на презасаждане се предоставя от ИАЛВ.

Чл. 18. **(1)** За придобиване право на презасаждане лицето подава в ИАЛВ по регистрация на лозарското стопанство заявление за начало на изкореняването по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАЛВ,

придруженено с изискуемите документи, посочени в заявлението, и заплаща такса за разглеждане на заявление за издаване на акт съгласно Тарифата за таксите, които се събират от ИАЛВ.

(2) В срок до 10 работни дни от подаване на документите по ал. 1 дължностни лица от ТЗ на ИАЛВ извършват проверка на предоставените документи и сравняват данните за посочените в заявлението имоти с данните от лозарското стопанство, вписани в лозарския регистър.

(3) При установяване на непълноти и/или нередности в приложените документи дължностните лица от ТЗ на ИАЛВ писмено уведомяват производителя за отстраняването им, който в срок от 10 работни дни от получаване на уведомителното писмо трябва да предостави изисканите документи или писмени обяснения.

(4) В случаите, когато производителят не отстрани нередностите по ал. 3, заявлението се оставя без разглеждане, като може да се подаде ново заявление в съответната винарска година.

(5) В срок до 7 работни дни след извършване на проверката по ал. 2 или след отстраняване на нередностите по ал. 3 дължностните лица на съответното ТЗ на ИАЛВ извършват проверка на място на заявените имоти за установяване на действителното агротехническо състояние на лозовите насаждения и измерване на ефективно засадената площ с винени лозя, придруженено със снимков материал, отразено в контролен лист, подписан от двете страни.

(6) След извършване на проверката по ал. 5 дължностните лица от съответното ТЗ на ИАЛВ уведомяват писмено заявителя за одобрената ефективно измерена площ, която трябва да се изкорени до края на втората винарска година от уведомлението с цел придобиване право на презасаждане.

(7) Действия по изкореняване на лозовите насаждения се предприемат след получаване на уведомлението по ал. 6.

Чл. 19. (1) При изкореняването производителят е длъжен да отстрани напълно всички надземни части на лозовите насаждения, включително корените им, и да почисти площта от всички растителни остатъци.

(2) Не по-късно от 30 дни след приключване на изкореняването по ал. 1 производителят подава в съответното ТЗ на ИАЛВ заявление за край на изкореняване по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАЛВ.

(3) В срок до 10 работни дни от получаване на заявлението по ал. 2 дължностни лица от съответното ТЗ на ИАЛВ извършват визуален контрол на място на изкоренените площи за изпълнение на задълженията по ал. 1 и попълват резултатите в контролен лист.

(4) В случай на неизпълнение на изискванията по ал. 1 дължностни лица от ТЗ на ИАЛВ издават задължително предписание с определен срок.

(5) При неизпълнение на задължителните предписания по ал. 4 в определения срок производителят подлежи на административно наказание по реда на този закон.

(6) В срок до 3 работни дни след извършване на проверката по ал. 2 дължностни лица от ТЗ на ИАЛВ изготвят предложение до изпълнителния директор на ИАЛВ за издаване на акт за презасаждане.

(7) В срок до 7 работни дни от получаването на предложението по ал. 6 изпълнителният директор на ИАЛВ издава акт за презасаждане. В акта за презасаждане се посочват:

1. правно основание за издаване на акта;
2. име на физическото лице (ФЛ)/наименование на юридическото лице (ЮЛ);
3. регистрационен номер на производителя и идентификационен номер на лозарското стопанство;

4. данните за имота, за който се предоставя право на ново засаждане – ЕКАТТЕ на землището на населеното място, номер на имота, размер на площта и правно основание за ползване;

5. изкорененият сорт лози;
6. срок на валидност на правото;
7. право на обжалване на акта;
8. други данни.

Чл. 20. (1) Производителят подава заявление за начало на презасаждане в ИАЛВ по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАЛВ, придружено с изискуемите документи, посочени в заявлението.

(2) В срок до 15 работни дни от получаване на заявлението по ал. 1 дължностни лица от съответното ТЗ на ИАЛВ извършват визуален контрол на място, като попълват резултатите от проверките в контролен лист, подписан и от двете страни, в случаите, когато презасаждането ще се извърши върху изкоренените имоти.

(3) При промяна на местонахождението на лозовите насаждения в срок до 5 работни дни от получаване на заявлението по ал. 1 длъжностни лица от съответното ТЗ на ИАЛВ извършват документална проверка на приложените документи.

(4) При установяване на непълноти и/или нередности в приложените документи, длъжностните лица от ТЗ на ИАЛВ писмено уведомяват производителя за отстраняването им, който в срок 10 работни дни от получаване на уведомителното писмо трябва да предостави изисканите документи или писмени обяснения.

(5) В случаите, когато производителят не отстрани нередностите по ал. 4, заявлението се оставя без разглеждане, като може да се подаде ново заявление в съответната винарска година.

(6) В срок до 10 работни дни след извършване на проверката по ал. 2 или след отстраняване на нередностите по ал. 4 длъжностни лица от съответното ТЗ на ИАЛВ извършват визуален контрол на заявлените имоти и отразяват резултатите в контролен лист, подписан и от двете страни.

(7) В случай че при проверката на място се установи начало на презасаждане, производителят подлежи на административно наказание по реда на този закон.

(8) След извършване на проверката по ал. 2 или 6 длъжностните лица от съответното ТЗ на ИАЛВ предоставят на производителя копие от контролния лист за извършената теренна проверка и може да започне презасаждане на лозовите насаждения.

(9) В срок 30 дни след приключване на презасаждането на определена площ производителят подава заявление за край на презасаждането в съответното ТЗ на ИАЛВ.

(10) В случай че настъпи промяна в първоначално обявения в заявлението за начало на презасаждане винен сорт и сортът, който реално ще бъде засаден, производителят е длъжен да уведоми писмено ИАЛВ в срок 10 дни от промяната.

(11) В срок до 10 работни дни от получаване на заявлението по ал. 9 длъжностни лица от съответното ТЗ на ИАЛВ извършват проверка на място на заявлените имоти за установяване на ефективно засадената площ с винени лозя, придружено със снимков материал и отразено в контролен лист, подписан от двете страни.

(12) След приключване на проверката по ал. 11 документацията се комплектува и изпраща в срок до 3 работни дни в ЦУ на ИАЛВ за отразяване на засаждането в регистъра на лозарските стопанства на ИАЛВ.

(13) В срок 15 дни от отразяване на засаждането в регистъра на лозарските стопанства на производителя се изпраща актуална справка на лозарското стопанство.

Раздел V

Прехвърляне на право на презасаждане на винени лозя

Чл. 21. Правото на презасаждане може да се прехвърли изцяло или частично от лозарско стопанство, в което е породено, на друго стопанство на територията на страната, при условие че:

1. част от съответното лозарско стопанство се прехвърля на друго стопанство;

2. част от площите в стопанството, на което се прехвърлят правата, са предназначени за производство на вина със ЗНП или ЗГУ или за отглеждане на лозов посадъчен материал;

3. за лозовите насаждения, породили правото на презасаждане, е подадена редовна годишна декларация за реколта за годината, предхождаща изкореняването, която доказва, че те са плододаващи и отговарят на условията по чл. 17, ал. 1.

Чл. 22. Условията и редът за прехвърляне права на презасаждане по чл. 21 се уреждат с инструкция на министъра на земеделието и храните.

Раздел VI

Национален резерв от права на засаждане на винени сортове лози

Чл. 23. (1) Изпълнителната агенция по лозата и виното предоставя права на засаждане от национален резерв след заплащане на такса за разглеждане на заявление за издаване на акт съгласно Тарифата за таксите, които се събират от ИАЛВ.

(2) Правата по ал. 1 се упражняват преди края на втората винарска година, следваща годината на предоставянето им. След този срок неупражнените права се губят и се връщат към националния резерв.

(3) Правото на засаждане, предоставено от националния резерв, не може да се прехвърля или преотстъпва на други лица.

Чл. 24. (1) Националният резерв се попълва от следните права:

1. права на ново засаждане, неупражнени в сроковете по чл. 16, ал. 1;

2. права на презасаждане, неупражнени в сроковете по чл. 17, ал. 3;
3. права на засаждане, предоставени от националния резерв и неупражнени в срока по чл. 23, ал. 2.

(2) Правата на засаждане в националния резерв, които не са разпределени преди края на петата винарска година след годината на включването им в резерва се погасяват.

Чл. 25. (1) За получаване право на засаждане от националния резерв лицето подава в ИАЛВ заявление по образец, утвърден от изпълнителния директор, придружено с изискуемите документи, посочени в заявлението, и заплаща такса за разглеждане на заявлението съгласно Тарифата за таксите, които се събират от ИАЛВ.

(2) В случай че заявителят няма регистрирано лозарско стопанство на територията на лозарския район, в който се намират заявените имоти, след подаване на заявлението по ал. 1 се извършва регистрация.

Чл. 26. (1) В срок до 5 работни дни от подаване на заявлението по чл. 25, ал. 1 служители на ТЗ на ИАЛВ извършват проверка на представените документи и при установяване на непълноти и/или нередности писмено уведомяват заявителя за отстраняването им, който е длъжен в срок до 10 работни дни от получаване на уведомителното писмо да предостави изисканите документи или писмени обяснения. В случай, че заявителят не предостави изисканите документи в срок, преписката се оставя без разглеждане.

(2) В срок до 5 работни дни от проверката по ал. 1, съответно от отстраняване на нередностите, длъжностни лица от съответното ТЗ на ИАЛВ извършват визуален контрол на място на заявените имоти и попълват резултатите в контролен лист.

(3) В срок до 5 работни дни от извършване на проверката по ал. 2 комплектуваната преписка се изпраща в ЦУ на ИАЛВ по ред, утвърден от изпълнителния директор на ИАЛВ.

(4) В срок до 7 работни дни от получаване на преписката изпълнителният директор на ИАЛВ издава акт за засаждане на лозя с права от Националния резерв.

(5) В акта за засаждане с права от националния резерв се посочват:

1. правното основание за издаване на акта;
2. име на физическото лице (ФЛ)/наименование на юридическото лице (ЮЛ);

3. регистрационен номер на производителя и идентификационен номер на лозарското стопанство;
4. цел, за която се предоставя право на засаждане;
5. данни за имота, за който се предоставя право на засаждане – ЕКАТТЕ на землището на населеното място, номер на имота, размер на площта и правно основание за ползване;
6. наименование на сорт по имоти;
7. срок на валидност на правото;
8. право на обжалване на акта;
9. други данни.

(6) В срок 30 дни от засаждането на имот/имоти от акта за засаждане с права от Националния резерв, производителят подава в ИАЛВ заявление за край на засаждане по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАЛВ.

(7) В случай на поетапно използване на предоставеното право производителят подава заявление за край на засаждане за всеки засаден имот/и и площ по реда и в срока по ал. 6.

(8) В случай че настъпи промяна в първоначално обявения в заявлението за начало на презасаждане винен сорт и сорта, който реално ще бъде засаден, производителят е длъжен да уведоми писмено ИАЛВ в срок 10 дни от промяната.

(9) В срок до 30 дни от получаване на заявлението по ал. 6 дължностни лица от ИАЛВ извършват проверка на място на ефективно засадената площ.

(10) Проверката по ал. 9 се състои в измерване с GPS на ефективно засадената площ, придружено със снимков материал, като резултатите от нея се отразяват в контролен лист, подписан от двете страни, за съответствие на действително извършеното засаждане с данните от акта.

(11) В срок до 5 работни дни от извършване на проверката по ал. 9 преписката се комплектува и изпраща в ЦУ на ИАЛВ за отразяване на засаждането в лозарския регистър.

(12) В срок 15 дни от отразяване на засаждането в регистъра на лозарските стопанства на производителя се изпраща актуална справка на лозарското стопанство.

Раздел VII

Лозарски регистър

Чл. 27. (1) Изпълнителна агенция по лозата и виното поддържа и актуализира лозарски регистър с цел управление и контрол на производствения потенциал, който е публичен и достъпен, на интернет страницата на ИАЛВ в съответствие с изискванията на чл. 15, ал. 1 от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

(2) Процедурите по управление и контрол на производствения потенциал позволяват безпроблемно общо функциониране или обмен на данни с Интегрираната система за администриране и контрол (ИСАК) чрез лозарския регистър.

(3) За всеки производител в лозарския регистър се поддържа най-малко информацията, определена с правилника за прилагане на закона.

(4) За целите на контрола на производствения потенциал ИАЛВ извършва регистрация на гроздо- и винопроизводители, като създава досиета на гроздопроизводителите и производствени досиета на винопроизводителите в лозарския регистър.

(5) За вписване в регистъра по ал. 1 производителите подават в ИАЛВ заявление по образец, утвърден от изпълнителния директор, придружено с изискуемите документи, посочени в заявлението.

(6) При първоначално въвеждане в лозарския регистър производителите получават уникален идентификационен номер (УИН), който не може да се прехвърля.

(7) В срок 10 дни от подаване на заявлението по ал. 5 ИАЛВ извършва вписването и издава удостоверение за вписване в регистъра на гроздо- и винопроизводителите, в което се вписва техният УИН.

(8) Уникалният идентификационен номер съдържа код за гроздо-винопроизводител, данни за годината на вписване и пореден номер на вписването.

(9) При регистрация на гроздопроизводител по реда на ал. 4 се създава досие.

(10) Досиетата на гроздопроизводителите съдържат информация за идентификация на лозарско стопанство, регистрирано в лозарския район по местонахождение на имотите, характеристики на лозарските парцели, както и информация по отношение на декларациите за реколта, сертификати за произход на винено гръзде, обобщена годишна справка за издадените

придружителни документи за превоз на винено грозде, промени в структурата на лозарското стопанство, уникален регистрационен номер (УРН) в ИСАК, както и информация по отношение на правата на презасаждане, засаждане с права от националния резерв, незаконно засадени лозя, подпомагане за преструктуриране, конверсия и събиране на реколта на зелено.

Чл. 28. Изпълнителната агенция по лозата и виното администрира мерките за подпомагане на лозаро-винарския сектор.

Чл. 29. (1) Лозарско стопанство може да регистрира всяко физическо или юридическо лице, което:

1. придобива или ползва засадена с лозови насаждения площ от най-малко 0,1 хектара или предлага на пазара вино, произведено от нея;

2. придобива права на засаждане от националния резерв и няма регистрирано лозарско стопанство в лозарския район, в който се намират имотите, за които е получило права;

3. придобива права на презасаждане по реда на чл. 17 и няма регистрирано лозарско стопанство в лозарския район, в който се намират имотите, за които е придобило права.

(2) Всяко лозарско стопанство се вписва в регистъра по чл. 27 с индивидуален идентификационен номер.

(3) Идентификационният номер по ал. 8 се състои от 11 цифри, като първата идентифицира лозарския район, втората - номера на териториалното звено на ИАЛВ по местонахождение на лозарското стопанство, от трета до седма - кода по Единния класификатор на административно-териториалните и териториалните единици (ЕКАТТЕ) на населеното място, в чието землище се намират лозарските парцели, от осма до единадесета - поредния номер на вписането в землището.

(4) Лозарското стопанство се състои от лозарски парцели, идентифицирани в система за идентификация на лозарските парцели, притежаващи уникална идентификация и стопанисвани от един гроздопроизводител.

(5) Системата за идентификация на лозарските парцели се създава на базата на карти и документи от поземлените регистри или други картографски препратки. Използваните техники се основават на компютризирана географска информационна система, включително, за предпочтение, въздушни или спътникови ортогонални изображения, с хомогенен стандарт, гарантиращ точност, равна поне на картографската с мащаб 1:10 000.

(6) Системата за идентификация на лозарските парцели е съвместима със системата за идентификация на земеделските парцели по чл. 33 от Закона за подпомагане на земеделските производители.

(7) Лозарският парцел съдържа най-малко характеристиките, определени с правилника за прилагане на закона.

(8) Информацията, свързана с характеристиките на лозарските парцели, се посочва отделно в досието на гроздопроизводителя.

Чл. 30. (1) При регистрация на винопроизводител по реда на чл. 27 се създава производствено досие.

(2) Производствените досиета на винопроизводителите съдържат идентификация на обектите за производство, складиране и съхранение на вино и други продукти от грозде и вино, производствен и съдов капацитет, списъци на технолозите, които водят производствения процес и извършват вписвания в дневниците по реда на този закон, задължителните декларации за производство и декларации за стокови запаси, обобщена тримесечна справка за издадените придружителни документи за превоз на вино и продукти от грозде и вино. В един производствен обект се регистрира само един винопроизводител.

(3) В 30-дневен срок от настъпване на промяна в регистрацията по чл. 27, ал. 4 винопроизводителите подават заявление за промяна в обстоятелствата, придруженено със:

1. документи, удостоверяващи промяната;
2. документ за платена такса за разглеждане на заявлението съгласно Тарифата за таксите, които се събират от ИАЛВ.

Чл. 31. (1) Информацията в лозарския регистър се съхранява най-малко за период 5 винарски години следващи годината, за която се отнасят.

(2) Изпълнителна агенция по лозата и виното най-малко веднъж на 5 години извършва проверка за съответствие между информацията от досието на гроздопроизводителя и фактическото състояние на лозарското стопанство.

Раздел VIII

Промени в структурата на лозарско стопанство

Чл. 32. (1) Изпълнителната агенция по лозата и виното отразява в лозарския регистър настъпилите промени в структурата на лозарските стопанства.

(2) За промени в структурата на лозарско стопанство се считат следните действия:

1. включване и/или отделяне на лозарски имот/имоти от едно лозарско стопанство в друго, както и промяна на начина на стопанисване на лозарските имоти;

2. разделяне на лозарски имот, при което от първоначалния имот се образуват два или повече самостоятелни имота, и/или обединяване на лозарски имоти, при което от два или повече съседни имота се образува нов имот.

Чл. 33. (1) В срок 30 дни от настъпване на промяна по чл. 32, ал. 2, т. 1 и 2 гроздопроизводителите подават заявления за промяна в структурите на лозарските им стопанства пред териториалните звена по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАЛВ, придружено с изискуемите документи, посочени в заявлението, и прилага документ за платена такса за разглеждане на заявлението съгласно Тарифата за таксите, които се събират от ИАЛВ.

(2) Заявлението по ал. 1 се подава задължително за всяко лозарско стопанство.

(3) Когато производител, който няма регистрирано лозарско стопанство в съответния лозарски район, придобие имот/и в случаите по чл. 32, ал. 2, т. 1 и 2, въз основа на подаденото заявление по ал. 1 и в случаите на трансфер се регистрира лозарското стопанство.

(4) В срок до 5 работни дни от подаване на заявлението по ал. 1 служители на ТЗ на ИАЛВ извършват проверка на представените документи и при установяване на непълноти и/или нередности писмено уведомяват заявителя за отстраняването им, който е длъжен в срок до 10 работни дни от получаване на уведомителното писмо да предостави изисканите документи или писмени обяснения. В случай че заявителят не предостави изисканите документи в срок, промяна в структурата на лозарското стопанство не се извършва.

(5) Дължностни лица от ИАЛВ отразяват промените в лозарските стопанства в срок до 30 дни от подаване на заявлението по ал. 1 или от отстраняването на непълнотите и/или нередностите по ал. 4.

(6) След отразяване на промените по ал. 5 на гроздопроизводителите се издава справка, отразяваща актуалното състояние на лозарските стопанства.

Глава пета
ЛОЗАРО-ВИНАРСКИ ПРОДУКТИ И КАТЕГОРИИ ВИНА

Чл. 34. (1) Категориите лозаро-винарски продукти се определят съгласно приложение № 1, част I.

(2) Типът на вината се определя от съдържанието на остатъчна захар съгласно приложение № 2.

Чл. 35. Вината се класифицират като:

1. вина със ЗНП;
2. вина със ЗГУ;
3. сортови вина без ЗНП/ЗГУ;
4. вина без ЗНП/ЗГУ.

Чл. 36. Условията, на които трябва да отговарят, редът за производство и регистрацията на вината със ЗНП, вината със ЗГУ и сортовите вина без ЗНП/ЗГУ се определят с наредба на министъра на земеделието и храните.

Чл. 37. Вино със защитено наименование за произход е вино, което е произведено в определен географски район, микрорайон или местност, чието наименование се използва за означаването му, и неговото качество и характеристики се дължат основно или изключително на специфичната географска среда с присъщите й природни и човешки фактори. Гроздето, от което е произведено, произхожда изключително от този географски район, микрорайон или местност и е получено от винени сортове лози от вида *Vitis vinifera*.

Чл. 38. Вино със защитено географско указание е вино, което е произведено в район или определена местност, чието наименование се използва за означаването му, и което притежава специфично качество, известност или други характеристики, които могат да се припишат на географския му произход. Най-малко 85 на сто от гроздето, използвано за неговото производство, произхожда изключително от този географски район и е получено от винени сортове лози от вида *Vitis vinifera* или кръстоска на *Vitis vinifera* с други видове от рода *Vitis*.

Чл. 39. (1) Сортово вино е вино, което не притежава ЗНП и ЗГУ, но носи наименования на винени сортове лози и/или година на реколта, при условие че е сертифицирано по реда на наредбата по чл. 36.

(2) Сортовите вина се предлагат на пазара след регистрация на производителите им и получаване на сертификат за производство на сортово вино, издаден от ИАЛВ, и събира такса за сертифициране по реда на наредбата по чл. 36 съгласно Тарифата за таксите на ИАЛВ.

(3) От таксата по ал. 2 се освобождават производители на сортови вина, произведени от местни винени сортове грозде.

Чл. 40. Вино без ЗНП и ЗГУ е вино, при производството на което не са спазени изискванията, посочени в чл. 37, 38 и 39, и не притежава означения за винени сортове лози и година на реколта.

Глава шеста

ПРОИЗВОДСТВО НА ЛОЗАРО-ВИНАРСКИ ПРОДУКТИ

Раздел I

Регистрация

Чл. 41. Производството на винено грозде, вино и други продукти от грозде или вино се осъществява от юридически и физически лица, които са вписани в регистъра по реда на чл. 27, ал. 4.

Раздел II

Задължителни декларации

Чл. 42. Ежегодно до 15 януари производителите на грозде, което е предназначено за производство на вино, гроздова мъст и продукти от грозде и вино, декларират пред териториалните звена на ИАЛВ произведените количества грозде от последната реколта с декларация за реколта.

Чл. 43. Ежегодно до 15 януари физическите или юридическите лица, включително кооперациите, които са произвели от реколтата на текущата лозарска година вино и/или гроздова мъст, подават пред ТЗ на ИАЛВ декларация за производството.

Чл. 44. От подаване на декларация по чл. 42 и 43 се освобождават:

1. производители, чиято продукция от грозде е изцяло предназначена за консумация в непреработен вид, за сушение или за директна преработка в гроздов сок, както и производителите, които получават в своите производствени съоръжения чрез винификация на закупени продукти

количество вино, по-малко от 10 хектолитра, което не е или няма да бъде търгувано под каквато и да е форма;

2. производители, които са свързани със или са членове на коопeração, задължена да подава декларация, и които предават своята продукция от грозде на тази коопeração, но запазват правото си да получават чрез винификация за семейна консумация количество вино, по-малко от 10 хектолитра.

Чл. 45. (1) Ежегодно до 10 септември физическите или юридически лица, включително коопераците, различни от частните потребители и търговците на дребно, подават в ИАЛВ декларация за стоковите запаси от гроздова мъст, концентрирана гроздова мъст, ректифицирана концентрирана гроздова мъст и вино, които се съхраняват към 31 юли на текущата година.

(2) В декларацията по ал. 1 не се включват продуктите, които са получени от реколтата от грозде през същата календарна година.

Чл. 46. Образците на декларациите по чл. 42, 43 и 45, ал. 1 се утвърждават със заповед на изпълнителния директор на ИАЛВ.

Раздел III

Дневници

Чл. 47. (1) Регистрираните производители на вино и на продукти от грозде и вино са длъжни да водят дневници за технологичния процес по образци.

(2) Дневници се водят поотделно за всеки производствен обект.

(3) Министърът на земеделието и храните утвърждава образци на дневниците по ал. 1.

Чл. 48. (1) Вписвания в дневниците могат да правят само регистрираните производители или упълномощени от тях енолози, вписани в удостоверието за регистрация по чл. 27, ал. 7.

(2) Вписванията в дневниците се извършват за всеки отделен продукт, посочен с неговото търговско наименование, четливо, по незаличим начин, без оставяне на празни полета и страници, в хронологична последователност.

(3) Вписванията в дневниците по ал. 2 се извършват не по-късно от края на работния ден, следващ деня на постъпването им, а в случай на

извеждане от обекта - не по-късно от третия работен ден, следващ деня на извеждането им.

Чл. 49. (1) Регистрираните производители могат да водят дневниците по чл. 47 на хартиен носител или в електронен вид, при условие че:

1. електронните дневници са създадени чрез компютризирана система, в съответствие с изискванията на чл. 48, ал. 2; данните, вписвани в дневниците, водени в електронен вид, са идентични с тези, водени на хартиен носител;

2. дневниците на хартиен носител са с последователна номерация и с трайно прикрепени листа (прономеровани и прошнуровани);

3. за извършване на вписване в дневниците, водени в електронен вид, може да се използва подходяща счетоводна система, при условие че данните, които трябва да бъдат записани, са предвидени в системата.

Чл. 50. (1) Дневниците по чл. 47, ал. 3 се приключват ежегодно и се заверяват за следващата отчетна година от служителите на ТЗ на ИАЛВ.

(2) Дневниците се съхраняват от регистрираните лица за срок 10 години.

(3) Дневниците се съхраняват на територията на производствения обект, за който се водят, и се намират непрекъснато на разположение на контролните органи.

Чл. 51. Постъпилите входящи суровини в т. ч. грозде, предназначени за ферментация, суровини и материали, предназначени за енологични цели и манипулации, се вписват в дневник съгласно чл. 47, ал. 3.

Чл. 52. Извършените енологични манипулации се вписват в дневник съгласно чл. 47, ал. 3.

Чл. 53. (1) Вписванията в дневника по чл. 76 от Правилника за прилагане на Закона за акцизите и данъчните складове, извършвани от лицензиирани складодържатели, се приемат и за вписвания, извършени по този закон.

(2) Вписванията в дневника по чл. 52 се извършват не по-късно от работния ден, следващ извършването на манипулацията, а в случаите на повишаване на естественото алкохолно съдържание, повишаване или намаляване на киселинното съдържание - в деня на извършване на манипулацията.

(3) Вписванията в дневника по ал. 1 се извършват в сроковете, определени в чл. 74, ал. 4 от Правилника за прилагане на Закона за акцизите и данъчните складове.

Раздел IV

Разрешени енологични практики и ограничения

Чл. 54. **(1)** Разрешените енологични практики и ограничения, приложими към производството и съхраняването на продуктите по приложение № 1, част I, условията за прилагането им и граничните стойности при употребата им са определени с правилника за прилагане на закона.

(2) Разпоредбите на ал. 1 не се прилагат по отношение на:

1. гроздов сок и концентриран гроздов сок;
2. гроздова мъст и концентрирана гроздова мъст, предназначена за приготвяне на гроздов сок.

(3) Разрешените енологични практики се използват единствено за осигуряване на правилната винификация, правилното съхраняване или правилното пречистване на продукта.

(4) Продуктите по приложение № 1, част I се произвеждат в съответствие с ограниченията, определени с правилника за прилагане на закона.

(5) Прясно грозде, гроздова мъст, гроздова мъст в процес на ферментация, концентрирана гроздова мъст, концентрирана ректифицирана гроздова мъст, гроздова мъст в процес на ферментация, спрян чрез добавка на алкохол, гроздов сок, концентриран гроздов сок и вино или смеси от тези продукти, които произхождат от трети страни, не могат да бъдат превърнати в продуктите по приложение № 1, част I или добавени към такива продукти на територията на Европейския съюз.

(6) Изключенията от ограниченията, посочени в ал. 5 по отношение на продукти с произход от трети страни, се определят в правилника за прилагане на закона.

(7) Извеждането на вторичните продукти под наблюдение се урежда ежегодно с инструкция на министъра на земеделието и храните.

Чл. 55. **(1)** Разрешените енологични практики и ограниченията по отношение на обогатяване, повишаване или намаляване на киселинното съдържание на пенливи вина, висококачествени пенливи вина,

висококачествени пенливи ароматизирани вина и ликърните вина са определени с правилника за прилагане на закона.

(2) Разрешените енологични практики по ал. 1 се прилагат, без да засягат общите енологични практики и ограничения по чл. 54, ал. 1.

Чл. 56. **(1)** Вина могат да се получат чрез смесване или купажиране само ако съставките на това смесване или на това купажиране притежават характеристики, предвидени за получаване на вино, съгласно чл. 54, ал. 1.

(2) Купажирането на бяло вино, което не притежава ЗНП/ЗГУ, с червено вино, което не притежава ЗНП/ЗГУ, не може да доведе до получаването на вино розé.

(3) Разпоредбата по ал. 1 не се прилага, когато крайният продукт е предназначен за приготвяне на ферментационна смес или е предназначен за производството на искрящи вина.

Чл. 57. Спецификациите за чистотата и идентичността на веществата, използвани в енологичните практики, са определени с правилника за прилагане на закона.

Раздел V

Обогатяване на лозаро-винарските продукти, повишаване на киселинното съдържание и намаляване на киселинното съдържание

Чл. 58. **(1)** Когато климатичните условия го налагат, с мотивирана заповед на изпълнителния директор на ИАЛВ или на упълномощено от него длъжностно лице се разрешава повишаване на естественото алкохолно съдържание по обем за прясното грозде, гроздовата мъст, гроздовата мъст в процес на ферментация, младото вино в процес на ферментация и виното, получено от винени сортове лози, които могат да бъдат класифицирани в съответствие с чл. 35.

(2) Повишаването на естественото алкохолно съдържание по обем не може да надхвърля 1,5 об. %.

(3) В години с изключително неблагоприятни климатични условия министърт на земеделието и храните може да поиска от Европейската комисия границата по ал. 2 да бъде повишена с 0,5 %.

Чл. 59. **(1)** Повишаването на естественото алкохолно съдържание по обем, посочено в чл. 58, ал. 2, може да се извършва единствено:

1. за прясното грозде, частично ферментираната гроздова мъст и младото вино в процес на ферментация - само с добавяне на захароза, концентрирана гроздова мъст или ректифицирана концентрирана гроздова мъст;

2. по отношение на гроздова мъст - чрез добавяне на захароза, на концентрирана гроздова мъст или на концентрирана ректифицирана гроздова мъст, или чрез частична концентрация, включително чрез обратна осмоза;

3. по отношение на вино - посредством частична концентрация чрез студ.

(2) Добавянето на захароза съгласно ал. 1 може да се осъществи единствено със сухо подслаждане със захар.

Чл. 60. Добавянето на концентрирана гроздова мъст или на концентрирана ректифицирана гроздова мъст не трябва да води до повишаване на първоначалния обем на смачканото прясно грозде, гроздовата мъст, гроздовата мъст в процес на ферментация или младото вино в процес на ферментация с повече от 6,5 %.

Чл. 61. (1) Концентрацията на гроздова мъст или на вино, подложени на повишаване на естественото алкохолно съдържание, не трябва да води до намаляване на първоначалния обем на тези продукти с повече от 20 %.

(2) Манипулациите по повишаването на естественото алкохолно съдържание и концентрацията на гроздова мъст или на вино не трябва да повишават общото алкохолно съдържание на прясното грозде, гроздовата мъст, гроздовата мъст в процес на ферментация и младото вино в процес на ферментация или виното над 13 об. % в лозарска зона В II и над 13,5 об. % в лозарска зона В IIIa.

(3) Границните стойности по ал. 2 не се прилагат за вина с наименование за произход.

Чл. 62. (1) Прясното грозде, гроздовата мъст, гроздовата мъст в процес на ферментация, младото вино в процес на ферментация и виното могат да бъдат подложени на повишаване и намаляване на киселинното съдържание в лозарска зона В II.

(2) Продуктите по ал. 2 могат да бъдат подложени на повишаване на киселинното съдържание в лозарска зона В IIIa.

(3) Повишаването на киселинното съдържание на посочените в ал. 1 продукти, различни от вино, може да се извършва единствено до

максимална гранична стойност от 1,50 грама на литър, изразена като винена киселина, или 20 милиеквивалента на литър.

(4) Повишаването на киселинното съдържание на вината може да се извърши единствено до максимална гранична стойност 2,50 грама на литър, изразено във винена киселина, или 33,3 милиеквивалента на литър.

(5) Намаляването на киселинното съдържание на вината може да се извърши единствено до максимална гранична стойност 1 грам на литър, изразена като винена киселина, или 13,3 милиеквивалента на литър.

(6) Гроздовата мъст, предназначена за концентрация, може да претърпи частично намаляване на киселинното съдържание.

(7) Не се допуска повишаване на киселинното съдържание и повишаване на естественото алкохолно съдържание, както и повишаване на киселинното съдържание и намаляване на киселинното съдържание на един и същ продукт.

Чл. 63. **(1)** Манипулациите по повишаване на естественото алкохолно съдържание могат да бъдат извършвани еднократно по времето, когато прясното грозде, гроздовата мъст, гроздовата мъст в процес на ферментация или младото вино в процес на ферментация биват преобразувани във вино.

(2) Манипулациите по повишаване или намаляване на киселинното съдържание на прясното грозде, гроздовата мъст, гроздовата мъст в процес на ферментация или младото вино в процес на ферментация и вино могат да бъдат извършвани многократно, като граничните стойности на манипулациите като цяло не могат да надвишават определените в чл. 62.

(3) Концентрацията на вина се провежда в лозарската зона, където е добито използваното прясно грозде.

(4) Повишаването или намаляването на киселинното съдържание на вина се извършват единствено в обекта за производство на вино и в лозарската зона, където е добито гроздето, използвано в производството на съответното вино.

(5) Манипулациите, подлежащи на дерогация и които се обосновават с изключителни климатични условия, не се извършват след 1 януари в лозарски зони BII и BIIIa.

(6) Концентрацията със студ, повишаването на киселинното съдържанието и намаляването на киселинното съдържанието на вината могат да се извършват през цялата година.

Чл. 64. (1) Манипулацията по повишаване на алкохолно съдържание подлежи на деклариране пред ИАЛВ.

(2) За извършване на манипулацията по ал. 1 производителите уведомяват най-малко 24 часа преди осъществяването ѝ ИАЛВ по факс, електронна поща или с куриер.

(3) Производителят най-късно до 3 работни дни след извършване на манипулацията по ал. 1 представя декларация по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАЛВ по местонахождение на производствения обект.

(4) Декларацията по ал. 3 включва следната задължителна информация:

1. името и адреса на декларатора;
2. мястото, където ще бъде извършена манипулацията;
3. датата и часа, когато ще започне манипулацията;
4. описание на продукта, подложен на манипулацията;
5. използвания процес при манипулацията с подробности за типа на продукта, който ще бъде използван за нея.

(5) В случай че производителят е възпрепятстван да осъществи обявената манипулация согласно деклариряните обстоятелства, той уведомява ИАЛВ за промяната при спазване на сроковете по ал. 3.

Чл. 65. (1) Манипулациите по повишаване и намаляване на киселинното съдържание подлежат на деклариране пред ИАЛВ не по-късно от 24 часа след извършване на първата манипулация за всяка лозарска година.

(2) Производителят най-късно до 3 работни дни след извършване на манипулацията по ал. 1 представя декларация по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАЛВ по местонахождение на производствения обект.

(3) Декларацията по ал. 2 включва следната задължителна информация:

1. името и адреса на декларатора;
2. вида на манипулацията;
3. мястото, където ще бъде извършена манипулацията.

(4) В случай че производителят е възпрепятстван да осъществи обявената манипулация в посоченото от него време, той уведомява ИАЛВ за промяната на времето за извършване на манипулацията при спазване на сроковете по ал. 2.

Раздел VI

Експериментално използване на нови енологични практики

Чл. 66. (1) Производителите, желаещи да експериментират прилагането на нови енологични практики, подават заявление пред ИАЛВ по образец, утвърден от изпълнителния директор.

(2) Към заявлението се прилагат:

1. описание на целта на експеримента;
2. методика на експеримента;
3. материали и методи за изследване;
4. място на извършване на експеримента и списък на лицата, осъществяващи експеримента;
5. очаквани резултати от експеримента.

(3) Експериментални практики се прилагат към количества не по-големи от 5 000 000 литра годишно за всеки експеримент.

(4) Експерименталните практики се прилагат за период не по-дълъг от 3 години.

(5) Началото на експеримента се определя със заповед на изпълнителния директор на ИАЛВ в срок до 30 дни от подаване на заявлението.

(6) Изпълнителна агенция по лозата и виното уведомява министъра на земеделието и храните за началото на експеримента и условията, при които е дадено разрешението, който своевременно уведомява Европейската Комисия по ред, определен в правилник за прилагане на закона.

Чл. 67. (1) Резултатите от експеримента се отчитат ежегодно пред експертен съвет.

(2) Проби от вината, получени в резултат на експеримента, се вземат при условия и по ред, определени в глава десета, раздел II.

(3) Физико-химичен и микробиологичен анализ на вината по ал. 2 се извършва в акредитирани лаборатории.

(4) Органолептична оценка на вината по ал. 2 се извършва от Централната арбитражна дегустационна комисия (ЦАДК);

(5) Съставът на експертния съвет по ал. 1 и правилникът за дейността му, годишна работна програма и механизъм за отчетност се определят със заповед на изпълнителния директор на ИАЛВ, които се публикуват на интернет страницата на агенцията.

(6) В експертния съвет безвъзмездно участват представители на висшите училища и научните институти, занимаващи се с изследвания на вина и продукти от грозде и вино, както и представители на държавната администрация, имащи компетентност по този закон.

Чл. 68. **(1)** Продуктите, получени в резултат на експеримента, могат да бъдат предлагани на вътрешния пазар на Европейския съюз, при условие че компетентните органи на държавата членка по местоназначение са предварително информирани по реда на чл. 66, ал. 6.

(2) Процедурата и критериите за оценка на резултатите от експеримента са определени с правилника за прилагане на закона.

(3) Изпълнителният директор на ИАЛВ прекратява провеждането на експеримента с мотивирана заповед в случай на отрицателно становище на експертния съвет по чл. 67, ал. 6. Заповедта подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(4) В срок до три месеца от приключване на експеримента или от прекратяването му по ал. 3 министърът на земеделието и храните уведомява Европейската комисия по реда на чл. 66, ал. 6 за резултатите от него.

Раздел VII

Условия и ред за преработка и унищожаване

Чл. 69. Вино и продукти, получени от грозде и вино, които са получени чрез използване на енологични практики, различни от разрешените, или които са в нарушение на установлените в чл. 54, ал. 4 ограничения, не могат да бъдат предлагани на пазара.

Чл. 70. **(1)** Продуктите по чл. 69, които са безопасни, се преработват в дестилерии или предприятия, използващи ги за индустриални цели.

(2) Продуктите по ал. 1 се денатурират с натриев хлорид в количество 8 грама на литър и не могат да бъдат съхранявани от производители или търговци без разрешение на ИАЛВ.

Чл. 71. **(1)** За денатуриране на продуктите по чл. 70, ал. 1 се издава заповед от изпълнителния директор на ИАЛВ.

(2) Заповедта по ал. 1 съдържа:

1. основание за денатурирането;
2. описание на продуктите, подлежащи на денатуриране;

3. срок за извършване на денатурирането;
4. състав на комисията, която ще извърши денатурирането или под контрола на която ще се извърши денатурирането.

(3) За денатурирането на продуктите по чл. 70, ал. 1 се съставя протокол, който съдържа:

1. дата и място на съставяне;
2. трите имена и длъжност на съставителя;
3. трите имена и длъжност на лицата, извършили денатурирането;
4. трите имена, длъжност на длъжностните лица - представители на ИАЛВ, присъствали на денатурирането;
5. наименование, ЕИК, седалище и адрес на управление на производителя или търговеца, използвал неразрешена енологична практика;
6. трите имена и адрес на представителите на производителя или търговеца, присъствали на денатурирането;
7. номер на заповедта на изпълнителния директор на ИАЛВ, с която се разпорежда денатурирането;
8. вид, количество и описание на денатурираните продукти;
9. място, дата и час, в който е извършено денатурирането;
10. подписи на съставителя и на лицата, извършили денатурирането;
11. подписи на лицата, присъствали на денатурирането.

(4) Протоколът се съставя в два екземпляра - един за ИАЛВ и един за производителя или търговеца.

Чл. 72. (1) Преди транспортирането на продуктите по чл. 70, ал. 1 за преработка се издава заповед от изпълнителния директор на ИАЛВ.

(2) Заповедта по ал. 1 съдържа:

1. основание за преработката;
2. описание на продуктите, подлежащи на транспортиране;
3. срок и начин на транспортиране.

(3) При транспортирането на продуктите по чл. 70, ал. 1 се съставя протокол, който съдържа:

1. дата и място на съставяне;
2. трите имена и длъжност на съставителя;
3. трите имена и длъжност на лицата, извършващи транспортирането;

4. трите имена и длъжност на длъжностните лица - представители на ИАЛВ, контролиращи транспортирането;

5. наименование, ЕИК, седалище и адрес на управление на производителя или търговеца, използвал неразрешена енологична практика;

6. трите имена и адрес на представителите на производителя или търговеца;

7. номер на заповедта на изпълнителния директор на ИАЛВ, с която се разпорежда транспортирането;

8. вид, количество и описание на транспортираните продукти;

9. място, начин, дата и час, в който е извършено транспортирането.

(4) Протоколът се съставя в два екземпляра - един за ИАЛВ и един за производителя или търговеца.

Чл. 73. Разходите по денатурирането, преработката и транспортирането на продуктите по чл. 69 са за сметка на производителя или търговеца.

Чл. 74. При изчерпване на възможностите за преработка, както и в случаите, когато продуктите по чл. 69 са опасни, се унищожават при условия и по ред, определени с наредба на министъра на земеделието и храните.

Глава седма

ЕТИКЕТИРАНЕ И ПРЕДСТАВЯНЕ

Раздел I

Общи разпоредби

Чл. 75. (1) Правилата за етикетиране и представяне на продуктите по чл. 1, ал. 2 целят да защитят интересите на производителите и потребителите, доброто функциониране на пазара на вино и стимулирането на производството на качествени продукти.

(2) Правилата за етикетирането и представянето се прилагат и за вината, които са бутилирани, но все още не са предложени на пазара или не са изнесени.

(3) Правилата за етикетиране и представяне се прилагат при етикетирането на продуктите, при извършването на вписвания в дневниците по чл. 47 и 146 и в електронни административни документи по Закона за акцизите и данъчните складове.

(4) Правилата за етикетирането и представянето се прилагат и когато се поставят знаци и надписи на съдовете, в които се съхраняват продуктите по чл. 1, ал. 2, на запушалките, етикетите и опаковките.

(5) На етикетите на лозаро-винарски продукти задължителните и незадължителните данни се изписват на български език.

(6) Допуска се данните по ал. 5 освен на български език да бъдат обявени и на един или повече от официалните езици на Европейския съюз.

(7) Признатото от Европейската комисия ЗНП или ЗГУ, или традиционно наименование фигурира на етикета на езика или на езиците на съответната държава членка, за които се прилага закрилата.

(8) Етикетирането не е задължително:

1. за грозде, превозвано от лозе до място за винификация или преработка;
2. за вина и ракии за семейна консумация.

Чл. 76. (1) Данните, използвани при етикетирането и представянето на продуктите по чл. 1, ал. 2, не трябва да въвеждат в заблуждение потребителите относно:

1. характера, естеството и свойствата на продукта, тяхното съдържание, включително действителното алкохолно съдържание, цвета, произхода, качеството, сорта грозде, реколтата, действителния обем на съда;

2. физическите или юридическите лица, които са участвали при производството или в търговското разпространяване на продуктите.

(2) Данните, използвани при етикетирането и представянето на продуктите по чл. 1, ал. 2, не трябва да заблуждават или да въвеждат в заблуждение потребителите и в случаите, когато:

1. са преведени и е посочен действителният произход на напитките и продуктите, или
2. са придружени от изрази като „род”, „тип”, „метод”, „имитация”, „марка”, „стил” или други сходни наименования.

Чл. 77. (1) При етикетирането и представянето на продуктите по чл. 1, ал. 2 могат да присъстват само разрешените от този закон данни.

(2) Напитките и продуктите по чл. 1, ал. 2, чиито етикети или представяне не отговарят на съответните условия, както е посочено в този закон, не могат да бъдат предлагани на пазара на Европейския съюз или изнасяни.

(3) Върху етикетите на продуктите по чл. 1, ал. 2, които са предназначени за износ в трети страни, могат да присъстват допълнителни данни, непредвидени в този закон, когато това се изисква от законодателството на съответната трета страна. Тези данни могат да фигурират на езици, различни от езиците на Европейския съюз.

Чл. 78. Данните, които се използват при етикетирането и представянето на продуктите, са задължителни и незадължителни.

Чл. 79. (1) Задължителните данни и търговската марка трябва да са разположени в едно и също зрително поле върху съда по начин, позволяващ да се четат едновременно, без да се налага завъртане на съда.

(2) Допуска се данните, посочени в чл. 83, т. 6, 9 и 10, да са разположени извън зрителното поле, в което са разположени останалите задължителни данни.

Чл. 80. Задължителните данни се представят с неизличими букви, които ясно се отличават от заобикалящите ги писмени указания и рисунки.

Чл. 81. Не са данни, свързани с етикетирането и представянето, значите или маркировките, които:

1. са предвидени в нормативните актове, свързани с данъчното облагане;
2. указват производителя на съда и обема на съда;
3. се използват за контрол на напълването или бутилирането;
4. се използват за идентификация на продукта чрез цифров код и/или чрез машинно четим символ.

Чл. 82. Устройствата за затваряне на лозаро-винарските продукти не могат да бъдат облечени с капсула или фолио, изработени от материали на основата на олово.

Раздел II

Задължителни данни

Чл. 83. Етикетирането и представянето на лозаро-винарски продукти, които се предлагат на пазара на Европейския съюз или са предназначени за износ, съдържат следните задължителни данни:

1. обозначение на категорията лозаро-винарски продукт в съответствие с приложение № 1, част I;

2. за вина със защитено наименование за произход или защитено географско указание, означението „защитено наименование за произход“ или „защитено географско указание“ и името на защитеното наименование за произход или на защитеното географско указание;
3. действителното алкохолно съдържание по обем;
4. обозначение на мястото, откъдето произхожда продуктът;
5. обозначение на бутилиращото предприятие или за пенливо вино, газирано пенливо вино, качествено пенливо вино или качествено ароматизирано пенливо вино - наименованието на производителя или търговеца;
6. посочване на вносителя в случай на вина от внос;
7. при пенливо вино, газирано пенливо вино, качествено пенливо вино или качествено ароматизирано пенливо вино - посочване на захарното съдържание;
8. номиналното количество на продукта и знак „е“ - в случаите на предварително опаковани продукти с еднакви количества;
9. номер на производствената партида;
10. обозначение на съдържанието на сулфити.

Чл. 84. За вина, чиито етикети включват защитеното наименование за произход или защитеното географско указание, може да не се посочва категорията лозаро-винарски продукт.

Чл. 85. Означенията „защитено наименование за произход“ или „защитено географско указание“ могат да не се посочват, когато върху етикета е указано традиционното наименование.

Чл. 86. (1) Действителното алкохолно съдържание по обем се изразява в цели проценти или в половини от проценти.

(2) След числото следва „об. %“, като преди него може да се изпише „действително алкохолно съдържание“, „действителен алкохол“ или „алк.“.

(3) Показаното съдържание не може да се различава с повече от 0,5 обемни процента от полученото чрез анализ съдържание.

(4) Независимо от ал. 2, алкохолното съдържание на продуктите със защитени наименования за произход или географски указания, съхранявани в бутилки в продължение на повече от три години, пенливите вина, качествените пенливи вина, пенливите-газирани вина, искрящите вина, искрящите-газирани вина, ликьорните вина и вината от презряло грозде, без да се засягат допустимите отклонения, определени за използвания

референтен метод за анализ, не може да се различава с повече от 0,8 обемни процента от полученото чрез анализ съдържание.

(5) Действителното алкохолно съдържание се посочва върху етикета с цифри с височина най-малко 5 mm, ако номиналният обем на съда е по-голям от 100 cl, 3 mm – ако е равен или по-малък от 100 cl и по-голям от 20 cl, и 2 mm, ако е равен или по-малък от 20 cl.

Чл. 87. Върху етикета на продукта се обозначава мястото на произход по начин, указан в правилника за прилагане на закона.

Чл. 88. (1) Наименованието и адресът на бутилиращото предприятие се допълват от думите „бутилиращо предприятие“ или „бутилирано от (...“).

(2) При бутилиране на вина със защитено наименование за произход или географско указание обозначаването се извършва:

1. в стопанството на производителя, или
2. в помещението на група производители, или

3. в предприятие, разположено в определения географски район или в непосредствена близост до съответния определен географски район.

(3) Условията за използването на обозначенията по чл. 76, ал. 2 на вината със ЗГУ и ЗНП се определят с наредбата по чл. 36.

(4) В случаите на бутилиране по договор:

1. указанietо за бутилиращото предприятие се допълва от текста: „бутилирано за (...“;

2. когато се указват името и адресът на този, който е извършил бутилирането за сметка на трето лице, указанietо за бутилиращото предприятие се допълва от текста: „бутилирано от (...) за (...“.

(5) При бутилиране на място, различно от бутилиращото предприятие, посочените в този член данни се придрежват от посочване на точното място, където е извършена операцията, и ако тя е била извършена в друга държава членка - от името на тази държава.

(6) В случаите, които се отнасят до напълване на други съдове освен бутилки, думите „опаковащо предприятие“ и „опаковано от (...“ заменят съответно думите „бутилиращо предприятие“ и „бутилирано от (...“, освен когато в използвания език такава разлика не съществува.

Чл. 89. Името и адресът на производителя или търговеца се допълват от текста „производител“ или „произведено от“ и „търговец“ или „продавано от“, или еквивалентен израз.

Чл. 90. Името и адресът на вносителя се предшестват от думите „вносител“ или „внесено от (...“.

Чл. 91. Посочените в чл. 89 и 90 обозначения могат да бъдат групирани заедно, ако се отнасят за едно и също физическо или юридическо лице.

Чл. 92. Когато името или адресът на бутилиращото предприятие, производителя, вносителя или търговеца се състоят от или съдържат защитено наименование за произход или географско указание, то фигурира върху етикета с букви, чито размери не надвишават половината от размера на използваните за защитеното наименование за произход или географско указание или за обозначаване на съответната категория лозаро-винарски продукти.

Чл. 93. (1) Термините брют натюр, екстра брют, брют, екстра сухо, сухо, полусухо и сладко, указващи съдържанието на захар, фигурират върху етикета на пенливо вино, газирано пенливо вино, качествено пенливо вино или качествено ароматизирано пенливо вино, ако съдържанието на захар в продуктите, изразено като фруктоза и глюкоза, е съответно по-малко от 3 g/l, между 0 и 6 g/l, по-малко от 12 g/l, между 12 и 17 g/l, между 17 и 32 g/l, между 32 и 50 g/l и над 50 g/l.

(2) Ако съдържанието на захар, изразено като фруктоза и глюкоза (включително захароза), позволява използването на два от термините, посочени в ал. 1, се избира само един от тези два термина.

Чл. 94. Съдържанието на захар не може да се различава с повече от 3 g/l от указаното върху етикета.

Чл. 95. Наименованията „пенливо-газирано вино“ и „искрящо-газирано вино“, се допълват от изписан с букви от същия вид и със същата големина текст „получено чрез добавяне на въглероден диоксид“ или „получено чрез добавяне на въглероден анхидрид“, освен когато използваният език сам по себе си показва, че е добавен въглероден диоксид.

Чл. 96. (1) Номиналното количество се изразява в хектолитри, литри, сантолитри или милилитри, следвано от означението за единицата и за предварително опакованите продукти с еднакви количества - знака „e“ за съответствие с метрологичните изисквания.

(2) При означаване на номиналното количество на предварително опаковани продукти се спазват изискванията на Наредбата за предварително опакованите количества продукти, приета с Постановление № 41 на Министерския съвет от 2003 г. (ДВ, бр. 19 от 2003 г.).

Чл. 97. Производствената партида се обозначава с латинската буква „L”, придружена от цифри и/или букви, включващи поредния номер на произведения продукт, определен от производителя, и кодиращи датата, месеца и годината на бутилиране.

Чл. 98. За обозначаване съдържанието на сулфити могат да се използват термините „сулфити” или „серен диоксид”, предшествани от думата „съдържа”, както и да бъде използвана пиктограмата съгласно приложение № 3.

Раздел III

Незадължителни данни

Чл. 99. Етикетирането и представянето на лозаро-винарски продукти могат да съдържат следните незадължителни данни:

1. годината на реколтата;
2. наименованието на един или няколко винени сортове лози;
3. посочване на захарното съдържание;
4. за вина със защитено наименование за произход или защитено географско указание – традиционни наименования;
5. символа на Европейския съюз, указващ защитеното наименование за произход или защитеното географско указание;
6. изрази, свързани с определени производствени методи;
7. за вина със защитено наименование за произход или защитено географско указание - наименованието на друга географска единица, която е по-малка или по-голяма от определения район, даващ наименованието за произход или географското указание;
8. търговската марка;
9. препоръки за ползване на виното;
10. данни за лицата, участвали в търговския оборот на напитката;
11. име, седалище и адрес на дистрибутора и/или на търговеца на дребно;
12. данни за историята на виното или на производственото предприятие;
13. подпись на майстора винар, снимки на майстора или на екипа, произвел виното;
14. медали и отличия.

Чл. 100. (1) Годината на реколтата може да фигурира върху етикетите на продукти, както е посочено в чл. 99, т. 1, при условие че най-малко 85 на сто от гроздето, използвано за производството на продуктите, е добито през въпросната година.

(2) В процента по ал. 1 не се включват количествата продукти, използвани за подслаждане, „експедиционен ликъор“ или „тиражен ликъор“.

(3) В процента по ал. 1 не се включват количествата продукти, използвани за производството на ликъорни вина.

(4) За продукти, които традиционно се получават от грозде, набрано през януари или февруари, годината на реколтата, която фигурира върху етикета на вината, е предходната календарна година.

Чл. 101. За сортовите вина без защитено наименование за произход или географско указание годината на реколтата може да бъде посочена, при условие че са изпълнени изискванията на чл. 100 и на наредбата по чл. 36.

Чл. 102. (1) Наименованията на винените сортове лози или техни синоними могат да фигурират върху етикета на лозаро-винарските продукти, при условие че са включени в класификацията на винените сортове лози.

(2) За вина с произход от трети страни условията за използване на наименованията на винените сортове лози или техните синоними са в съответствие с правилата, приложими за винопроизводителите в съответната трета страна, включително тези, произхождащи от представителни професионални организации, и имената на винени сортове лози или техни синоними, посочени в поне един от следните списъци:

1. Международната организация по лозарство и винарство (OIV);
2. Международния съюз за закрила на новите сортове растения (UPOV);
3. Международния съвет за растителни генетични ресурси (IBPGR).

Чл. 103. (1) За продукти със защитено наименование за произход или географско указание или с географско указание на трета страна наименованието на един винен сорт лоза или неговия синоним може да бъде посочено, при условие че най-малко 85 на сто от продуктите са произведени от този сорт, при спазване изискванията на чл. 99.

(2) За продукти със защитено наименование за произход или географско указание или с географско указание на трета страна наименованията на два или повече винени сортове лози или техните

сионими могат да бъдат посочени, при условие че 100 на сто от съответните продукти са произведени от тези сортове при спазване изискванията на чл. 102.

(3) В случая по ал. 2 винените сортове лози трябва да фигурират в низходящ ред според използваната пропорция и с букви с еднаква големина.

Чл. 104. (1) За сортовите вина без защитено наименование за произход или географско указание наименованията на винените сортове лози или техни синоними могат да бъдат посочени, при условие че са спазени изискванията на чл. 103 и на наредбата по чл. 36.

(2) Смесването на сортови вина без защитено наименование за произход или географско указание от различни държави членки не води до посочване на етикета на винения/ите сорт/ове лози, освен ако засегнатата държава членка не даде съгласие за друго и не осигури възможност за провеждането на съответните процедури по сертифициране, одобрение и контрол.

Чл. 105. При пенливи вина и качествени пенливи вина наименованията на винени сортове лози, използвани като допълнение към описание на продукта - „pinot blanc“, „pinot noir“, „pinot meunier“ или „pinot gris“ и еквивалентните им наименования на другите езици на Европейския съюз, могат да бъдат заменени със синонима „pinot“.

Чл. 106. Когато наименованието на винен сорт лоза съдържа или се състои от защитено наименование за произход или защитено географско указание, това наименование не се използва при етикетирането на лозаро-винарските продукти.

Чл. 107. Независимо от чл. 105, наименованията на винените сортове лози и техните синоними, които са съставени от или съдържат защитено наименование за произход или географско указание, могат да фигурират само върху етикета на продукт със защитено наименование за произход или географско указание или с географско указание на трета страна, ако са одобрени съгласно европейските правила.

Чл. 108. Наименованията на винените сортове лози и техните синоними, които съдържат отчасти защитено наименование за произход или географско указание и пряко посочват географския елемент на защитеното наименование за произход или географско указание, могат да фигурират само върху етикета на продукт със защитено наименование за произход или географско указание или с географско указание на трета страна, отговарящи на критериите на чл. 107.

Чл. 109. (1) Съдържанието на захар, изразено като глюкоза и фруктоза, може да фигурира върху етикета на продуктите, така както е предвидено в приложение № 2, част I.

(2) Ако съдържанието на захар в продуктите позволява използването на два от термините, изброени в приложение № 2, част II, избира се само един от тези два термина.

Чл. 110. Съдържанието на захар не може да се различава с повече от 1 g/l от указаното върху етикета.

Чл. 111. Традиционните наименования, посочени в чл. 99, т. 4 могат да бъдат указаны на етикетите на вината със защитено наименование за произход и защитено географско указание, в случай че са изпълнени условията, посочени в правилника за прилагане на закона.

Чл. 112. (1) Символите на Европейския съюз, посочени в чл. 99, т. 5, могат да фигурират върху етикети на вина, както е посочено в приложение V към Регламент (ЕО) № 1898/2006 на Комисията от 14 декември 2006 г. за определяне на подробни правила за прилагане на Регламент (ЕО) № 510/2006 на Съвета относно закрилата на географски указания и наименования за произход на земеделски продукти и храни ОВ, L 369, 23.12.2006.

(2) Обозначенията „ЗАЩИТЕНО НАИМЕНОВАНИЕ ЗА ПРОИЗХОД“ и „ЗАЩИТЕНО ГЕОГРАФСКО УКАЗАНИЕ“ в рамките на символите могат да бъдат заменени с еквивалентни изрази на друг официален език на Европейския съюз.

(3) Когато символите на Европейския съюз фигурират върху етикета на продукт, те се придружават от съответното защитено наименование за произход или географско указание.

Чл. 113. Вината, предлагани на пазара, могат да носят указания за определени производствени методи, така както са определени в правилника за прилагане на закона.

Чл. 114. (1) Наименованието на географската единица и указанията за географския район могат да фигурират само върху етикетите на вина със защитено наименование за произход или географско указание или с географско указание на трета страна.

(2) Условията, при които се използва наименование на географска единица, по-малка от определения район, даващ наименованието за произход или географското указание, се определят в наредбата по чл. 36.

Чл. 115. Препоръките за ползване на вината се отнасят до ястията, с които се препоръчва да се сервират, начина на сервиране, информация за начина на приготвяне, информация за начина на съхраняване, рецепти за коктейли и др.

Глава осма

ПРЕВОЗ НА ЛОЗАРО-ВИНАРСКИ ПРОДУКТИ

Раздел I

Придружителни документи

Чл. 116. (1) При превоз на винено грозде, на гроздова мъст, на концентрирана гроздова мъст, на концентрирана и ректифицирана гроздова мъст и вино на територията на страната и на територията на Европейския съюз физическите и юридическите лица - производители и вносители на описаните продукти, съставят придружителен документ на хартиен носител или в електронна форма, като съдържанието на електронните придружителни документи и тези на хартиен носител е идентично.

(2) Придружителен документ по ал. 1 се съставя и при превоз на наливни вина, на гроздова мъст, концентрирана гроздова мъст, концентрирана и ректифицирана гроздова мъст в съдове с обем над 60 литра.

(3) При превоз на винено грозде на територията на страната и на територията на Европейския съюз на разстояние повече от 40 километра гроздопроизводителите съставят придружителен документ, който се заверява от длъжностни лица на ИАЛВ по местонахождение на лозарското стопанство.

(4) При превоз на територията на страната и на територията на Европейския съюз на гроздова мъст, на концентрирана гроздова мъст, на концентрирана и ректифицирана гроздова мъст и на вино, произведено в обект на малък винопроизводител по смисъла на чл. 4, т. 9 от Закона за акцизите и данъчните складове (ЗАДС), се съставя придружителен документ, който се заверява от длъжностни лица на ИАЛВ по местонахождение на производствения обект.

(5) При превоз на винено грозде, на гроздова мъст, на концентрирана гроздова мъст и на концентрирана и ректифицирана гроздова мъст на територията на страната и на територията на Европейския съюз след оформяне на внос и освобождаване за потребление се съставя придружителен документ, който се заверява от длъжностни лица на ИАЛВ.

(6) Придружителният документ по ал. 3, 4 и 5 се съставя от изпращача или вносителя и се използва само за един превоз.

(7) Министърът на земеделието и храните утвърждава образец на придружителен документ по ал. 3, 4 и 5.

(8) Изключение от ал. 1 и 2 са случаите, определени с правилника за прилагане на закона.

(9) Условията и редът при превоз на продуктите по ал. 1 и 2 са определени с правилника за прилагане на закона.

Чл. 117. **(1)** Задължителни придружителни документи при превоз на вино на територията на страната:

1. превоз на вино под режим отложено плащане на акциз (РОПА) - с електронен административен документ (е-АД) по ЗАДС;

2. превоз на освободено за потребление вино - с придружителен документ по реда на чл. 116, ал. 5.

(2) Задължителни придружителни документи при превоз на вино от и до територията на друга държава членка:

1. превоз до друга държава членка на вино под РОПА – с е-АД по ЗАДС;

2. превоз на вино, освободено за потребление на територията на страната, до територията на друга държава членка – с придружителен документ по чл. 76а от ЗАДС.

(3) Превоз на вино, освободено за потребление на територията на друга държава членка, до територията на трета страна се извършва с придружителен документ по чл. 76в от ЗАДС.

Раздел II

Специална гаранция в лозаро-винарския сектор

Чл. 118. **(1)** При внос на продукти по чл. 54, ал. 5 вносителят депозира пред митническите органи специална гаранция в размер 30 на сто от декларираната входна цена на съответната партида в момента на приемане на митническата декларация за допускане на стоките за свободно обращение. Ако не бъде депозирана специална гаранция, стоките не се допускат за свободно обращение.

(2) Специалната гаранция по ал. 1 не се дължи при внос на вино, което е бутилирано и етикетирано по начин, указващ, че продуктът е с произход от трета страна.

(3) В момента на приемане на митническата декларация за допускане на стоките за свободно обращение вносителят декларира писмено

пред митническите органи, че ще спазва ограниченията, предвидени в чл. 54, ал. 4, и посочва мястото, където ще съхранява, складира, обработва, преработва, бутилира или етикетира внесените стоки.

(4) В срок до 24 часа от допускане на стоките за свободно обращение Агенция „Митници“ изпраща копие от декларацията по ал. 3 на ИАЛВ.

(5) Вносителят разполага с 12 месеца от приемане на декларацията за допускане на стоките за свободно обращение, за да докаже, че продуктите от вноса по ал. 1 не са превърнати в продукти по приложение № 1, част I или добавени към такива продукти на територията на ЕС, или, ако са употребени за производството на вино, то е с подходящ етикет, указващ неговия произход.

(6) Срокът по ал. 5 може да бъде удължен еднократно с 6 месеца от митническите органи след писмено становище на ИАЛВ по надлежно обосновано искане на вносителя.

(7) Неспазването на срока по ал. 5 води до усвояване изцяло или частично на депозираната специална гаранция с включена лихва от датата на допускане на стоката за свободно обращение до датата на действителното плащане. Прилаганият лихвен процент е основният лихвен процент, определен от Българската народна банка, увеличен с 10 пункта.

(8) Депозираната гаранция се освобождава изцяло или частично след осигуряване на писмено становище от ИАЛВ за изпълнение на задължението по ал. 5.

(9) Условията и редът за издаване на писмено становище по ал. 6 и 8 от ИАЛВ са определени с правилника за прилагане на закона.

Глава девета

СПИРТНИ НАПИТКИ

Раздел I

Общи разпоредби

Чл. 119. Тази глава урежда условията и реда за производството, правилата за регистриране и заличаване от регистъра на производителите, определенията, описаните, означаването, представянето, етикетирането и контрола на етиловия алкохол от земеделски произход, дестилатите от

земеделски произход и спиртните напитки, защитата на географските указания на спиртните напитки.

Раздел II

Определения и категории спиртни напитки

Чл. 120. Спиртна напитка е алкохолна напитка, която е предназначена за човешка консумация, има специфични органолептични качества, има минимално обемно алкохолно съдържание от 15 % и е произведена:

1. директно или:

а) чрез дестилация на естествени ферментирали продукти, със или без добавяне на ароматични продукти, и/или

б) чрез накисване или друга подобна обработка на растителни продукти в етилов алкохол от земеделски произход и/или дестилати от земеделски произход и/или спиртни напитки по смисъла на настоящия закон, и/или

в) чрез добавяне на ароматични продукти, захари или други разрешени подслаждащи продукти и/или други земеделски продукти и/или храни към етилов алкохол от земеделски произход и/или към дестилати от земеделски произход и/или към спиртни напитки по смисъла на настоящия закон;

2. или чрез смесване на спиртна напитка с едно или повече от следните:

а) други спиртни напитки, и/или

б) етилов алкохол от земеделски произход или дестилати от земеделски произход, и/или

в) други алкохолни напитки, и/или

г) напитки.

Чл. 121. (1) Спиртните напитки се определят и класифицират в категории.

(2) Техническите определения и изисквания за категориите спиртни напитки, етилов алкохол от земеделски произход, дестилат от земеделски произход, както и основните понятия при производството на продуктите (видовете сировини и технологични операции и практики), са установени в Регламент (ЕО) № 110/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 15 януари 2008 г. относно определението, описание, представянето,

етикетирането и защитата на географските указания на спиртните напитки и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 1576/89 на Съвета, наричан по-нататък „Регламент (ЕО) № 110/2008”.

(3) Категориите спиртни напитки са: ром, уиски (whisky или whiskey), зърнена дестилатна спиртна напитка, винена дестилатна спиртна напитка, бренди (brandy или weinbrand), дестилатна спиртна напитка от гроздови джибри или гроздова джиброва дестилатна спиртна напитка, дестилатна спиртна напитка от плодови джибри, дестилатна спиртна напитка от стафиди или raisin brandy, плодова дестилатна спиртна напитка, ябълкова дестилатна спиртна напитка и крушова дестилатна спиртна напитка, медена дестилатна спиртна напитка, hefebrand или дестилатна спиртна напитка от утайки, bierbrand или eau de vie de bière, topinambur или дестилатна спиртна напитка от йерусалимски артишок, водка, дестилатна спиртна напитка (предхождана от името на плода), получена чрез накисване и дестилация, geist (с името на използвания плод или сировина), спиртна напитка от тинтява, хвойнови спиртни напитки, джин (gin), дестилиран джин (gin), London gin, кимови спиртни напитки, akvavit или aquavit, анасонови спиртни напитки, pastis, pastis de Marseille, anis, дестилиран anis, спиртни напитки с горчив вкус или bitter, ароматизирана водка, ликъор, крем от (следвано от името на използвания плод или сировина), crème de cassis, guignolet, punch au rhum, sloe gin, sambuca, Maraschino, Marrasquino или Maraskino, nocino, ликъор на яична основа или advocaat, или avocat, или advokat, яйчен ликъор, mistrà, väkevä glögi или spritglögg, berenburg или beerenburg, меден нектар или нектар от медовина.

(4) Етиловият алкохол, използван при производството на спиртни напитки и на всичките им съставки за разтварянето на оцветителите, ароматните вещества или другите разрешени добавки при производството на спиртни напитки, трябва да бъде със земеделски произход и предназначен за хранителни цели.

(5) При производството на спиртни напитки не се разрешава влагането на етилов алкохол от неземеделски произход (синтетичен спирт).

(6) За целите на българските производители и потребители съобразно наложени добри традиционни практики този закон установява специфични определения и изисквания за ракия, мастика и др., както и за дестилатите за тяхното производство.

Чл. 122. (1) За консумация се предлагат само безопасни спиртни напитки, които отговарят на изискванията на този закон.

(2) Наименованията на спиртните напитки по чл. 121, ал. 3 могат да се използват за тяхното означаване и търговско представяне само ако напитките напълно отговарят на съответните изисквания за съответната категория.

(3) Напитките, които не отговарят на определените изисквания, могат да бъдат предлагани на пазара и да носят означението "спиртна напитка", при условие че техният състав е предварително одобрен от министъра на здравеопазването или от упълномощен от него заместник-министър, а технологията за производството им е одобрена от министъра на икономиката, енергетиката и туризма или от упълномощен от него заместник-министър. Изискването за одобряване на състава от министъра на здравеопазването или от упълномощен от него заместник-министър се отнася и за ликьори от лековити билки съгласно чл. 130, ал. 4, т. 2.

(3) За напитки с означението „спиртни напитки”, предлагани за консумация в търговската мрежа, не се разрешава означаване с допълнителни думи или изрази, като „род”, „вид”, „тип”, „метод”, „имитация”, „стил”, „марка”, „с вкус на”, „с аромат на” или други сходни наименования.

(4) Наименованията на спиртните напитки могат да бъдат допълнени с географско указание, при условие че фазата на производството, при която спиртните напитки получават своите специфични или окончательни характеристики и свойства, се извършва в съответния географски район.

Чл. 123. Предвид традиционните методи на производството за Република България, този закон урежда и производството на следните традиционни български продукти и напитки:

1. „Винена ракия” е винена дестилатна спиртна напитка с минимално алкохолно съдържание 37,5 об. %, която е:

а) получена чрез дестилация до 86 об. % на вино, подсилено вино или чрез редестилация до 86 об. % на винен дестилат;

б) със съдържание на летливи вещества, равно или по-голямо на 125 грама на хектолитър, при 100 об. % алкохол;

в) с максимално съдържание на метилов алкохол 200 грама на хектолитър при 100 об. % алкохол;

г) със специфични органолептични характеристики.

Когато е отлежала, винената ракия може да продължи да се предлага с наименованието „винена ракия”, при условие че е отлежала в дъбови съдове в продължение най-малко на една година или в продължение минимум на 6 месеца в дъбови бъчви с вместимост, по-малка от 1000 литра.

2. „Гроздова ракия” е винена дестилатна спиртна напитка с минимално алкохолно съдържание 40 об. %, която е:

а) получена чрез единична или двойна дестилация до 65 об. % на вино, получено от грозде, като виното, получено от 100 килограма грозде, не може да надвишава 75 литра, и

б) по състав и органолептични характеристики отговаря на изискванията за производство на „Винена ракия”.

Когато е отлежала, гроздовата ракия може да продължи да се предлага с наименованието „гроздова ракия”, при условие че е отлежала в дъбови съдове в продължение най-малко на една година или в продължение минимум на шест месеца в дъбови бъчви с вместимост, по-малка от 1000 литра.

3. „Ракия от гроздови джибри”, или „джиброва ракия”, е дестилатна спиртна напитка от гроздови джибри с минимално алкохолно съдържание 37,5 об. %, когато:

а) е получена от ферментирали и дестилирани гроздови джибри или директно чрез водна пара, или след добавяне на вода;

б) количеството винени утайки, добавено към гроздовите джибри, не надвишава 25 кг на 100 кг използвани гроздови джибри;

в) количеството алкохол, извлечено от винените утайки, не превишава 35 на сто от общото алкохолно съдържание в крайния продукт;

г) дестилацията е извършена в присъствието на самите джибри до 86 об. %;

д) е извършена редестилация до 86 об. %;

е) има съдържание на летливи субстанции, равно или по-голямо от 140 грама на хектолитър при 100 об.% алкохол, и с максимално съдържание на метилов алкохол 1000 грама на хектолитър при 100 об.%. алкохол.

4. „Плодова ракия” е плодова дестилатна спиртна напитка с минимално алкохолно съдържание 37,5 об. %, която е:

а) получена изключително чрез дестилация до 86 об. % на ферментирал месест плод или мъст на месест плод в присъствието или не на костилките от плода;

б) със съдържание на летливи субстанции, равно или по-голямо от 200 грама на хектолитър, при 100 об. % алкохол;

в) с максимално съдържание на метилов алкохол до 1000 грама на хектолитър при 100 об. % алкохол;

г) със съдържание на циановодородна киселина, не по-високо от 7 грама на хектолитър, при 100 об. % алкохол за плодова ракия, произведена от плодове с костилки;

д) със специфични органолептични характеристики.

Плодовата ракия може да носи наименованието „ракия”, допълнено с името на плода, като например: „сливова ракия” (от сорта „*Prunus domestica*”), „кайсиева ракия” (от сорта „*Armeniaca vulgaris*”), ракия от праскови, ябълки, круши, смокини, мирабели, цитрусови плодове или от всякакъв друг плод, когато е произведена изключително само от посочения вид плод.

Наименованието „Вилямова” – „Williams”, е запазено за крушовата ракия, произведена единствено от круши от сорта Williams.

„Плодова ракия” се нарича и спиртната напитка, получена от два или повече вида плод, когато са ферментирали и дестилирани заедно.

5. „Ракия от плодови джибри” е дестилатна спиртна напитка от плодови джибри с минимално алкохолно съдържание 37,5 об. %, която е:

а) получена чрез ферментация и дестилация до 86 об. % на плодови джибри;

б) с максимално съдържание на метилов алкохол 1500 грама на хектолитър при 100 об. % алкохол;

в) със специфични органолептични характеристики.

6. Анасонова спиртна напитка "Мастика" е спиртна напитка с минимално алкохолно съдържание 47 об. %, която е:

а) получена чрез ароматизиране на етилов алкохол от земеделски произход с анетол, изолиран чрез ректификация на етерични масла от звездовиден анасон (*Illicium verum*), зелен анасон (*Pimpinella anisum*), резене (*Foeniculum vulgare*) или от друго растение, което съдържа същия основен ароматен компонент в количество, не по-малко от 2,5 грама на литър, захар, не по-малко от 40 грама на литър, с добавяне или без добавяне на дъвково масло и/или ароматен дестилат;

б) със специфични органолептични характеристики.

7. „Мента” („Ментовка”) е спиртна напитка Ликьор с минимално алкохолно съдържание 25 об. %, която е:

а) получена чрез ароматизиране на етилов алкохол от земеделски произход с ментово масло със съдържание, не по-малко от 0,2 грама на литър;

б) със съдържание на захар в крайния продукт, не по-малко от 130 грама на литър;

в) със специфични органолептични характеристики.

8. „Винен дестилат” е алкохолна течност, получена чрез единична и/или двойна дестилация до 86 об. % на ферментирали:

- а) вино;
- б) вино, подсилено вино или комбинации от тях, или
- в) виноматериали,

и притежаващ показателите съгласно приложение № 4.

9. „Зърнен дестилат” е алкохолна течност, получена чрез единична и/или двойна дестилация до 95 об. % на озахарена чрез ензими мъст от зърнени култури или продукти от тях, ферментирали под въздействието на дрожди, и притежаващ показателите съгласно приложение № 4.

10. „Плодов дестилат” е алкохолна течност, получена чрез единична и/или двойна дестилация до 86 об.% на ферментирали един или повече видове месест плод или мъст от него, притежаващ показателите съгласно приложение № 4.

Раздел III

Производство на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки. Технологични практики и правила относно предлагането им на пазара

Чл. 124. Производителите и търговците на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки са длъжни:

1. да осигуряват безопасността на продуктите за здравето на хората;
2. да прилагат добри практики на всички етапи от производството на продуктите, тяхната дистрибуция и предлагане на пазара.

Чл. 125. Лицата по чл. 124 могат да внедрят и поддържат система за анализ на опасността и критични контролни точки (HACCP) или процедури в съответствие с принципите й, когато цялостното внедряване на системата е неприложимо.

Чл. 126. На пазара се предлагат само безопасни спиртни напитки и продукти, които отговарят на изискванията на този закон и на техническите спецификации на производителите.

Чл. 127. При производството, съхраняването, превоза и предлагането на продукти и спиртни напитки се разрешава използването на съдове и съоръжения, изработени или вътрешно покрити само с материали, разрешени за контакт с хранителни продукти.

Чл. 128. Сировините, от които може да се произвежда етилов алкохол от земеделски произход и дестилат от земеделски произход, са:

1. зърнени продукти;
2. продукти на мелничарската промишленост;
3. малц, нишестени продукти, глутен, инулин;
4. цвеклова захар, тръстикова захар, захар на кристали;
5. други захари, захарни сиропи, изкуствен мед (смесен или не с естествен), карамел;
6. меласи, обезцветени или не;
7. ароматизирани или оцветени захари, сиропи, меласи, но невключващи плодови сокове, съдържащи добавена захар в каквото и да е количество;
8. зеленчуци за ядене и някои корени и грудки;
9. плодове за ядене и кори от цитрусови плодове.

Чл. 129. Разрешените технологични практики при производството на етилов алкохол, дестилати и спиртни напитки освен посочените в т. 3-10 от Приложение I на Регламент (ЕО) № 110/2008 са:

1. аерация или добавяне на кислород;
2. термични обработки;
3. центрофугиране и филтриране без или със спомагателен инертен материал, при условие че не преминава в обработения продукт;
4. употреба на въглероден диоксид (въглероден анхидрид) и/или на азот, поотделно или на смес от тях, с цел да се създаде инертна атмосфера и да се защити продуктът от въздуха;
5. употреба на ензими;
6. употреба на дрожди за ферментация;
7. подпомагане развитието на дрождите чрез добавка на:
 - а) диамониев фосфат или на амониев сулфат до 0,3 грама на литър;
 - б) амониев сулфит или амониев бисулфит до 0,2 грама на литър; тези добавки могат да се използват съвместно в общо количество до 0,3 грама на литър;

в) тиамин дихлорхидрат до 0,6 милиграма на литър, изразено като тиамин;

г) използване на препарати от дрождени обвивки до 40 грама на хектолитър;

8. употреба на пеногасители, разрешени по чл. 6 от Закона за храните;

9. употреба на серен диоксид, калиев бисулфит или калиев метабисулфит;

10. десулфитиране чрез физически методи;

11. десулфитиране чрез употреба на калциев карбонат, калциев хидроксид, натриев хидроксид;

12. обработка с активен въглен за винарски цели;

13. бистрене с един или повече от следните материали, годни за енологична употреба:

а) желатин за хранителни цели;

б) казеин и калиев казеинат;

в) бентонит;

г) силициев диоксид под формата на гел или колоиден разтвор;

д) танин;

14. употреба на винена и/или лимонена киселина за повишаване на киселинното съдържание;

15. намаляване на летливите вещества при съдържание не повече от 2 грама на литър чрез използване на едно или повече от следните вещества:

а) калиев бикарбонат;

б) калциев карбонат;

в) натриев хидроксид;

г) натриев бикарбонат;

д) калиев перманганат;

16. коригиране на pH с натриев хидроксид;

17. намаляване твърдостта на водата с йонообменни смоли, разрешени за използване по чл. 6 от Закона за храните;

18. извлечане на ароматични и овкусяващи вещества чрез екстракция и/или дестилация.

Чл. 130. (1) При производството на спиртни напитки могат да се използват добавки и оцветители към храните при условията на Наредба № 8

от 2002 г. за изискванията към използване на добавки в храните (обн., ДВ, бр. 44 от 2002 г.; изм. и доп., бр. 3 от 2005 г., бр. 70 от 2007 г., бр. 45 от 2008 г., бр. 46 от 2010 г. и бр. 39 от 2011 г.).

(2) При производството на спиртни напитки се използват само естествени ароматични вещества и ароматични препарати, освен когато изрично е предвидено друго в Регламент (ЕО) № 110/2008 или в този закон.

(3) Ароматизанти могат да се използват при условията на Наредба № 15 от 2002 г. за изискванията към използване на ароматизанти в храните (обн., ДВ, бр. 70 от 2002 г.; изм. и доп., бр. 62 от 2006 г. и бр. 39 от 2010 г.).

(4) Не могат да се използват ароматични вещества при производството на следните ликьори:

1. плодови ликьори: касис, череша, вишна, малина, черница, боровинка, цитрусови плодове, дива къпина, арктическа къпина, червена боровинка, блатна боровинка, морски зърнастец, ананас;

2. ликьори от растения: роза, мента, тинтява, анисоново семе, алпийски пелин, лековити билки.

Чл. 131. (1) Забранява се продажбата на наливни (небутилирани) спиртни напитки.

(2) Разпоредбата на ал. 1 не се отнася за продажби между регистрирани производители на спиртни напитки.

(3) Забранява се опаковането (бутилирането) и продажбата на спиртни напитки в пластмасови опаковки.

(4) Разпоредбата на ал. 3 не се прилага за продажба на спиртни напитки в опаковки (бутилки) с вместимост до 0,5 литра включително.

(5) Забранява се предлагането на пазара на винени ракии, гроздови ракии, джиброви ракии и бренди, които не притежават сертификат за автентичност.

(6) Всяка партида от етилов алкохол от земеделски произход, дестилат от земеделски произход и спиртни напитки се придружава от протокол от изпитване, издаден от акредитирана лаборатория.

Раздел IV

Регистриране на производителите на етилов алкохол, дестилати и спиртни напитки. Технически спецификации

Чл. 132. (1) Производство на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки с цел продажба се извършва от търговци, регистрирани по Търговския закон, Закона за кооперациите или по

националното им законодателство, които са вписани в регистъра на производителите на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки.

(2) В Министерството на икономиката, енергетиката и туризма се създава регистър на производителите на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки.

(3) Регистърът по ал. 2 се води по образец съгласно приложение № 5. Той е публичен, поддържа се в електронен вид и се публикува на интернет страницата на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма.

(4) При вписване в регистъра на производителите на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки се издава удостоверение от министъра на икономиката, енергетиката и туризма или от упълномощен от него заместник-министр.

(5) Удостовериението по ал. 4 съдържа: номер и датата на регистрация; наименование (фирма); седалище и адрес на управление на заявителя; ЕИК по Закона за търговския регистър; местонахождение на инсталираните производствени мощности; описание на производствените мощности; списък на произвежданите напитки и продукти; трите имена и ЕГН на лицето/лицата, представляващо фирмата; трите имена и ЕГН на лицата, които водят производствения процес и правят вписвания в дневниците по чл. 146.

(6) В един производствен обект производство може да извършва само едно регистрирано лице.

Чл. 133. Ракии за семейна консумация се изваряват само от собствени грозде и плодове в специализирани малки обекти за дестилиране (пунктове), регистрирани по ред и начин, установени в раздел III, глава четвърта от ЗАДС.

Чл. 134. Производителите на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки, предназначени за продажба, се регистрират в Министерството на икономиката, енергетиката и туризма, като подават следните документи:

1. заявление за регистрация с посочване на ЕИК по Закона за търговския регистър или данни за търговска регистрация по националното законодателство с приложен документ, който я удостоверява и отразява лицето, което представлява търговеца;

2. техническа справка за откритите и закритите производствени обекти или складове с посочена квадратура и местонахождението им, пълно описание на технологичното оборудване, включително съдовете и техния обем;

3. оригинал или нотариално заверено копие на документ, удостоверяващ въвеждането на обекта в експлоатация, издаден по реда на Закона за устройство на територията;

4. техническа спецификация за производство на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати или спиртни напитки - два екземпляра;

5. декларация от производителя за извършване на производство съгласно изискванията на този закон по образец съгласно приложение № 6;

6. списък с трите имена и ЕГН или идентификационен номер за гражданите на Европейския съюз или на трети страни на лицата, които водят производствения процес и извършват вписвания в технологичните дневници по чл. 134;

7. документ за платена такса за вписване в регистъра на производителите на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки в размер, определен с Тарифата за таксите, които се събират в системата на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма по Закона за държавните такси, за вписване в официалния регистър на производителите.

Чл. 135. (1) Упълномощени от министъра на икономиката, енергетиката и туризма длъжностни лица в срок 3 работни дни от получаване на заявлението извършват проверка на документите по чл. 134.

(2) При непълноти и/или неточности по представените документи и данни по чл. 134 в 3-дневен срок от приключване на проверката по ал. 1 заявителят се уведомява писмено за отстраняването им в 14-дневен срок от получаване на уведомлението.

(3) В случаите по ал. 2 документите се считат за подадени от датата на отстраняване на непълнотите и/или неточностите.

Чл. 136. (1) В срок 10 работни дни от приключване проверката на документите по чл. 135, ал. 1 или от датата на отстраняване на непълнотите по чл. 135, ал. 2 упълномощени длъжностни лица от Министерството на икономиката, енергетиката и туризма извършват проверка на място на производствените обекти.

(2) В срок 10 работни дни от приключване на проверката по ал. 1 упълномощените служители докладват на министъра на икономиката,

енергетиката и туризма или на упълномощен от него заместник-министр и му представят за подpis удостоверение за вписване в регистъра на производителите на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки или мотивирана заповед за отказ.

(3) Удостоверието за вписване се връчва на производителя или на нотариално упълномощен негов представител.

(4) Министърът на икономиката, енергетиката и туризма или упълномощен от него заместник-министр издава дубликат на удостоверието по чл. 132, ал. 4, когато е изгубено, откраднато или унищожено, въз основа на заявление на производителя.

Чл. 137. **(1)** Министърът на икономиката, енергетиката и туризма или упълномощен от него заместник-министр отказва с мотивирана заповед вписване в регистъра на производителите на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки:

1. при непълноти и/или неточности в представените документи, които не са отстранени в срока, определен по чл. 135, ал. 2;

2. когато заявлението за вписване в регистъра е подадено преди изтичането на 12 месеца от влизането в сила на заповедта за заличаване от регистъра по чл. 140, ал. 1, т. 4, букви „б”, „в” и „г” или преди осигуряването на необходимите условия в случаите по чл. 140, ал. 1, т. 4, буква „а”, освен ако заличаването е било отменено от съда като незаконосъобразно;

3. когато след извършена проверка на място е установено, че заявителят не разполага с необходимите технологични възможности за производство на заявените напитки и/или продукти.

(2) В 3-дневен срок от датата на издаването на заповедта по ал. 1 заявителят се уведомява писмено.

(3) Заповедта по ал. 1 подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 138. Възникналите права по вписаната регистрация не могат да се прехвърлят и преотстъпват освен при преобразуване на търговско дружество по реда на Търговския закон.

Чл. 139. **(1)** При промяна на обстоятелствата по чл. 134 в 14-дневен срок от настъпването им производителят подава заявление до министъра на икономиката, енергетиката и туризма и прилага документите, удостоверяващи промяната, и документ за платена такса за разглеждане на заявлението по Тарифата за таксите, които се събират от Министерството на

икономиката, енергетиката и туризма по Закона за държавните такси, за вписване на промяната в удостовериението.

(2) При промяна на обстоятелствата в удостовериението за регистрация се вписват актуализираните данни за производителя, като към датата на издаване на удостовериението се вписват и датите на изменениета и/или допълненията към удостовериението.

(3) Вписането или отказът да се впишат променените обстоятелства се извършват при условията и по реда на чл. 134 - 137, като проверка на място в производствените обекти се извършва само при промяна в техническата справка за откритите и закритите производствени обекти или складове по чл. 134, т. 2.

Чл. 140. **(1)** Министърът на икономиката, енергетиката и туризма или упълномощен от него заместник-министр със заповед заличава от регистъра по чл. 132, ал. 2 производител на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки:

1. по молба на производителя;
2. при заличаване на търговеца;
3. при смърт на физическото лице - търговец;
4. при установяване с влязъл в сила акт на контролен орган, че:
 - а) производителят не може да осигури необходимите технологични и санитарно-хигиенни условия за производство на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки;
 - б) е налице спиране на производството от производителя за период 12 месеца, констатирано от контролните органи;
 - в) нееднократно на пазара се предлагат спиртни напитки и продукти, които не отговарят на изискванията на този закон и на техническите спецификации на производителите;
 - г) нееднократно на пазара се предлагат спиртни напитки с географско указание в нарушение на изискванията на чл. 155.

(2) В 14-дневен срок от получаване на документите по ал. 1 упълномощени длъжностни лица от Министерството на икономиката, енергетиката и туризма докладват на министъра или на упълномощен от него заместник-министр и му представят за подпись заповед за заличаване от регистъра на производител на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки.

(3) В 14-дневен срок от получаване на предложението по ал. 2 министърът на икономиката, енергетиката и туризма или упълномощен от него заместник-министр издава заповед за заличаване от регистъра.

(4) В заповедта по ал. 3 се включва разпореждане за предварително изпълнение с цел осигуряване на живота и здравето на гражданите и с оглед на това, че от закъснението на изпълнението на заповедта може да последва значителна или труднопоправима вреда.

(5) Заповедта по ал. 3 подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 141. Производител, който е заличен от регистъра при условията на чл. 140, ал. 1, т. 4, букви „б” - „г”, може да подаде заявление за вписване в регистъра на производителите на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки не по-рано от 12 месеца от влизането в сила на заповедта за заличаване от регистъра, а в случаите по чл. 140, ал. 1, т. 4, буква „а” - след осигуряване на необходимите условия.

Чл. 142. (1) Спазването на технологичните изисквания при производството на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки се установява със заверяване на техническа спецификация за производство за съответния продукт.

(2) Заверяването на техническата спецификация се извършва чрез проверка и съгласуване на съдържанието ѝ с полагане на подпис, дата и номер от длъжностни лица, упълномощени за това от министъра на икономиката, енергетиката и туризма.

(3) За получаване на заверката по ал. 1 производителите представят в Министерството на икономиката, енергетиката и туризма изготвена съобразно утвърден от министъра образец на техническа спецификация за производството на етилов алкохол от земеделски произход, дестилат или спиртна напитка в два екземпляра.

(4) При непълноти и/или неточности по представената техническа спецификация длъжностните лица по ал. 2 в 14-дневен срок уведомяват заявителя с указания за отстраняването им в срок, не по-дълъг от един месец от получаване на уведомлението.

(5) При неотстраняване на непълнотите и/или неточностите в срока по ал. 4 техническата спецификация се оставя без разглеждане.

(6) Длъжностните лица заверяват два оригинални екземпляра от техническата спецификация по ал. 1 в срок 14 дни от постъпването и/или от отстраняването на непълнотите и/или неточностите по ал. 4.

(7) Изменения и допълнения на техническите спецификации се правят по реда на този член.

Раздел V

Задължителни декларации

Чл. 143. Регистрираните производители на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки представят всяка година до 31 януари в Министерството на икономиката, енергетиката и туризма декларация по образец съгласно приложение № 7 за произведените, наличните и реализираните количества и асортименти етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки.

Чл. 144. Получателите на внесените в страната етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки представят всяка година до 31 януари в Министерството на икономиката, енергетиката и туризма отделна декларация по образец съгласно приложение № 7.

Чл. 145. Производителите на етилов алкохол от земеделски произход представят в срок до 15-о число след изтичането на всяко тримесечие в Министерството на икономиката, енергетиката и туризма справки за произведените, съхраняваните, реализираните и прогнозираните (два пъти годишно за текущата година) количества алкохол. Данните се попълват в хектолитри чист алкохол (100 обемни процента).

Раздел VI

Дневници

Чл. 146. (1) Регистрираните производители на етилов алкохол, дестилати и спиртни напитки водят дневници по образци съгласно приложение № 8, в които вписват данни, позволяващи да се определят и контролират автентичността, произходът, категорията на стоките и извършените производствени манипулации.

(2) Дневниците могат да се водят електронно, чрез унифициран софтуер или на хартиен носител.

(3) Дневниците на регистрираните производители на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки преди извършване на вписване в тях се заверяват в Министерството на икономиката, енергетиката и туризма. За дневниците, водени в електронен вид, министерството одобрява електронния им формат.

(4) Дневници се водят поотделно за всеки производствен обект и подобект.

(5) Вписвания в дневниците могат да правят само лица, вписани в удостоверилието за регистрация по чл. 132, ал. 4.

(6) Вписванията в дневниците се извършват без оставяне на празни полета и страници, в хронологична последователност на всеки ред и при точно отразяване на технологичния процес, като операциите се изписват с думи съгласно текста в отделните колони. Вписванията в дневниците на хартиен носител се извършват четливо и по незаличим начин.

(7) Приетите сировини и материали за преработка, завършените технологични практики и производствени манипулации, вложените сировини и материали, бутилираната и реализираната крайна за производителя продукция се вписват в дневниците в деня на извършването им.

(8) Когато продуктът е претърпял промени, които не се дължат на производствена манипулация и в случай на ферментация на гроздова мъст, плодова мъст, плодови каши и зърнени хидролизати, в дневник № 1 се вписват количеството и естеството на продукта, получен след тази трансформация.

(9) При производството на спиртни напитки с географско указание в дневник № 1 се вписва районът на получаване на изходната сировина за тяхното производство.

(10) Дневниците се приключват ежегодно на 31 декември след пълна инвентаризация на продукцията и се представят ежегодно до 15 март на следващата година в Министерството на икономиката, енергетиката и туризма за проверка.

(11) Дневниците се съхраняват на територията на производствения обект и се намират непрекъснато на разположение на контролните органи.

(12) Дневниците се съхраняват от регистрираните лица за срок 10 години.

Чл. 147. (1) В дневник № 1 се вписват постъпилите грозде, плодове, зърнени култури, други сировини и материали за ферментация и технологични цели.

(2) Приетите за преработка количества грозде, плодове, зърнени култури други сировини и материали се вписват в дневник № 1 в края на деня.

(3) Полученият ферментиран продукт от ферментационен съд се изписва в същия дневник на нов ред, като се оформят партиди в зависимост от вместимостта на съдовете.

(4) След приключване на ферментацията джибрите и утайките от колона № 13 на дневник № 1 се вписват на отделен ред в колона № 1 на дневник № 3.

(5) Оформените партиди за обработка от колона № 13 на дневник № 1 се вписват в колона № 1 на дневник № 2. Остатъкът от партидата се записва на нов ред в дневник № 1.

(6) В дневник № 1 не се вписват постъпилите консумативи за бутилиране на продуктите.

(7) Остатъкът от сировините и материалите се записва на нов ред в дневник № 1.

Чл. 148. (1) В дневник № 2 се вписват извършените производствени манипулации.

(2) Производствените манипулации се описват подробно по реда на тяхното извършване.

(3) Готовите за бутилиране спиртни напитки се оформят в партиди.

(4) Количествата, предназначени за бутилиране, от колона № 12 на дневник № 2 се вписват в колона № 1 на дневник № 4.

(5) Небутилираното количество се записва на нов ред в дневник № 2.

Чл. 149. (1) В дневник № 3 се вписват получените ферментирални продукти от сировини от земеделски произход и/или постъпилите вторични продукти, предназначени за дестилация или за дестилация и ректификация.

(2) Полученият дестилат или/и етилов алкохол от земеделски произход се оформя в партиди и се изписва за обработка от колона № 11 на дневник № 3, в колона № 1 на дневник № 2 или за реализация - в колона № 6 на дневник № 4.

(3) Остатъкът се записва на нов ред в дневник № 3.

Чл. 150. (1) В дневник № 4 се вписва завършеното бутилирано производство.

(2) Бутилираните продукти се описват с точното си търговско наименование, под което се пускат на пазара.

(3) Бутилирането на спиртни напитки се извършва на партиди.

(4) Всекидневно бутилираните количества от партидата се заприходяват в колона № 6 на дневник № 4.

(5) Цялата бутилирана партида от колона № 6 на дневник № 4 се вписва в колона № 8 на дневник № 4.

(6) Остатъкът от заприходената продукция се записва на нов ред в дневник № 4.

Чл. 151. (1) В дневник № 4 се вписва само заприходената за реализация продукция.

(2) Готовите напитки се вписват с точното си търговско наименование, под което се пускат на пазара.

Чл. 152. (1) Допустимите размери на загуби при съхранение и транспорт на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки се определят с наредба на министъра на икономиката, енергетиката и туризма.

(2) Допустимите размери на загуби при манипулации на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки се определят съгласно приложение № 9.

Раздел VII

Условия и ред за преработка и унищожаване на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки, които не отговарят на изискванията на закона

Чл. 153. Преработката на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки, които не отговарят на изискванията на закона, се извършва с цел последващата им реализация като годен краен продукт или тяхното оползотворяване по друг подходящ начин, включително деструкция.

Чл. 154. Действията и редът за транспортиране и разпореждане с отнети и изоставени в полза на държавата акцизни стоки по ЗАДС, както и на задържаните продукти етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки се извършват от органа, който ги е задържал, под контрола на митническите органи съобразно Наредба № 7 от 2010 г. за разпореждането с отнети и изоставени в полза на държавата акцизни стоки (ДВ, бр. 72 от 2010 г.) и в съответствие със Закона за акцизите и данъчните складове.

Раздел VIII

Производство на спиртни напитки с географско указание

Чл. 155. (1) Производството на спиртни напитки с географско указание се извършва:

1. при спазване на правилата за производство съгласно Регламент (ЕО) №110/2008 и настоящия закон;

2. в географски район, където те получават своите специфични или окончателни характеристики и свойства;

3. след утвърждаване със заповед на министъра на икономиката, енергетиката и туризма съгласно приложение № 10.

(2) Производител или производители на спиртни напитки подават заявление до министъра на икономиката, енергетиката и туризма за утвърждаване на ракии и бренди с географско указание.

(3) Заявлението по ал. 2 съдържа данни за заявителя или заявителите (наименование на търговеца, седалище и адрес на управление, ЕИК) и към него се прилагат:

1. топографска карта на географския район в мащаб 1:25 000, на която се нанасят границите на общините, на чиято територия се добиват сировини за производството на спиртната напитка с географско указание; на картата се означават наименованията на местностите и местонахождението и границите на насажденията;

2. почвена скица на географския район в мащаб 1:25 000 с означаване на видовете почви;

3. справка за площите, засадени с плододаващи лозя или овощни култури;

4. справка за сортовия състав на плодовете и сортовата структура на засадените терени по т. 3;

5. справка за характеристиките на гроздето или плодовете - захарно съдържание, киселинност, механичен състав и др.;

6. описание на автентична или традиционна технология за производството на спиртната напитка с географско указание - бране, сортиране и подбор на сировината, начин на транспортиране, преработка, метод на ферментация, вид и обем на съдовете за ферментация, метод на дестилация, начин на съхраняване, методи за обработка и др.;

7. справка и документи за връзката между произвежданата спиртна напитка, нейното качество, известност или други специфични характеристики и географският произход;

8. анализно свидетелство за основните физико-химични показатели съгласно нормативните изисквания за съответния продукт, издадено от акредитирана лаборатория;

9. протокол на регионалната дегустационна комисия (РДК) за извършен органолептичен анализ и оценка;

10. копие от сертификат за автентичност, издаден от официално призната регионална браншова структура, в чийто териториален обхват е извършено производството;

11. декларация за верността на обстоятелствата по т. 3 - 7;
12. документ за платена държавна такса съгласно Тарифата за таксите, които се събират в системата на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма по Закона за държавните такси, за разглеждане на документите.

Чл. 156. (1) Заявлението и документите по чл. 155, ал. 3 се разглеждат от комисия, определена със заповед на министъра на икономиката, енергетиката и туризма, в срок 30 дни от постъпване на документите. В заседанията на комисията могат да участват и представители на различни организации със съвещателен глас.

(2) Заседанията на комисията по ал. 1 се считат за редовни, когато присъстват най-малко 2/3 от състава ѝ.

(3) Решенията на комисията се вземат с мнозинство от 2/3 от присъстващите на заседанието членове.

(4) Комисията приема правила за своята работа, които се утвърждават със заповед на министъра на икономиката, енергетиката и туризма.

Чл. 157. В случай че представените документи по чл. 155, ал. 3 са непълни и/или неточни, комисията писмено уведомява заявителя за отстраняването им в 7-дневен срок след разглеждането им по чл. 156, ал. 1. При неотстраняване на непълнотите или неточностите в срок документите се оставят без разглеждане.

Чл. 158. След разглеждането на документите по реда на чл. 156, ал. 1 или след отстраняване на непълнотите и/или неточностите по чл. 157 министърът на икономиката, енергетиката и туризма публикува в два централни всекидневника информация за постъпилото заявление и посочва срок за възражения и предложения за допълнения.

Чл. 159. По решение на комисията може да се извърши и проверка на място за установяване на обстоятелствата по чл. 155.

Чл. 160. В срок два месеца от изтичането на срока по чл. 158 комисията разглежда представените документи, възраженията и предложенията за допълнения и изготвя предложение до министъра на икономиката, енергетиката и туризма за утвърждаване на спиртна напитка с географско указание.

Чл. 161. (1) В 14-дневен срок след получаване на предложението по чл. 160 министърът на икономиката, енергетиката и туризма утвърждава

със заповед по образец съгласно приложение № 10 спиртната напитка с географско указание.

(2) Заповедта по ал. 1 се обнародва в неофициалния раздел на „Държавен вестник” и може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(3) Изменения и допълнения в заповедта по ал. 1 се извършват по реда на чл. 155 – 160.

(4) Производителят на спиртна напитка с географско указание подава заявление до министъра на икономиката, енергетиката и туризма за вписване в регистъра на производителите на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки и в удостоверилието за регистрация на спиртна напитка с географско указание. Към заявлението се прилага документ за платена държавна такса, определена с Тарифата за таксите, които се събират в системата на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма по Закона за държавните такси, за вписване на географско указание в удостоверилието.

Чл. 162. Министърът на икономиката, енергетиката и туризма или упълномощен от него заместник-министр отказва с мотивирана заповед утвърждаването на спиртна напитка с географско указание при постъпване на основателни възражения по чл. 158 или недоказване на изискването по чл. 155, ал. 1, т. 2. Заповедта може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 163. Заявлението и документите за всяка утвърдена спиртна напитка с географско указание се съхраняват в дирекция „Регистриране, лицензиране и контрол” на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма.

Раздел IX

Описание, представяне, етикетиране и предлагане на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки

Чл. 164. (1) Правилата за описанието, представянето, етикетирането и предлагането на етиловия алкохол от земеделски произход, дестилатите и спиртните напитки целят да защитят интересите на производителите и потребителите, доброто функциониране на пазара и стимулирането на производството на качествени продукти.

(2) Правилата по ал. 1 се прилагат при етикетирането на напитките, при извършването на вписвания в дневниците по чл. 146, както и когато се

поставят знаци и надписи на съдовете, в които се съхраняват напитките и продуктите по чл. 119, на запушалките, етикетите и опаковките.

(3) Използването на езици в описанието, представянето и етикетирането на спиртни напитки се предоставят на един или повече от официалните езици на Европейския съюз по такъв начин, че крайният потребител да може лесно да разбере всеки елемент от информацията, освен ако тя не се предоставя на потребителя с други средства.

(4) Не се превеждат на етикета, нито при представянето на спиртната напитка термини съгласно изискванията на Регламент (ЕО) № 110/2008.

(5) В случай че спиртните напитки произхождат от трети страни, може да се използва официалният език на третата страна, в която са произведени спиртните напитки, ако данните по този закон са предоставени и на някой от официалните езици на Европейския съюз по такъв начин, че крайният потребител да може лесно да разбере всеки елемент.

(6) Без да се засягат разпоредбите на ал. 5, когато спиртните напитки са произведени в Европейския съюз и са предназначени за износ, данните по този закон могат да бъдат повторени на език, който не е официален език на Европейския съюз.

Чл. 165. (1) Индикациите, които се използват за описание, представяне, етикетиране и предлагане на напитките и продуктите по чл. 119, не трябва да въвеждат в заблуждение потребителите относно:

1. характера, естеството и свойствата на напитката или продукта, тяхното съдържание, включително действителното алкохолно съдържание, цвета, произхода, качеството, сорта грозде или име на плода или сировината, реколтата, действителния обем на съда;

2. търговците, които са участвали при производството или в търговското разпространяване на напитките и продуктите.

(2) Индикациите, използвани за означаване и търговско представяне, не трябва да въвеждат в заблуждение потребителите и в случаите, когато:

1. са преведени и е посочен действителният произход на напитките и продуктите, или

2. са придружени от думи като „род”, „тип”, „метод”, „имитация”, „марка”, „стил” или други сходни наименования.

(3) За напитки с означението „спиртни напитки”, предлагани в търговската мрежа за консумация, не се разрешава означаване с

допълнителни думи или изрази, като „род”, „вид”, „тип”, „метод”, „имитация”, „стил”, „марка”, „с вкус на”, „с аромат на” или други сходни наименования.

Чл. 166. (1) Не е разрешено предлагането на пазара на напитки и продукти, които не са означени в съответствие с изискванията на този закон и на определените в Регламент (ЕО) № 110/2008.

(2) Напитки и продукти, които са предназначени за износ, могат да бъдат означени по начин, различен от установения в този закон, при условие че законодателството на страната на вносителя го допуска.

Чл. 167. Данните (индикациите), които се използват при етикетирането и представянето, са задължителни и незадължителни (факултативни).

Чл. 168. Задължителните и незадължителните данни (индикации) се групират в един или повече етикети, прикрепени, залепени върху съда или изписани директно върху него, и се представят с ясни, четливи и незаличими букви.

Чл. 169. Не са данни за описание и търговско представяне знаците или маркировките, които:

1. са предвидени в нормативните актове, свързани с данъчното облагане;
2. указват производителя на съда и обема на съда;
3. се използват за контрол на напълването или бутилирането;
4. се използват за идентификация на продукта чрез цифров код и/или чрез машинно четим символ.

Чл. 170. При етикетиране на спиртна напитка, предназначена за българския пазар, се вписват следните задължителни данни на български език:

1. търговско наименование на напитката;
2. номинален обем;
3. знак „е” - количеството на напитката отговаря точно на посоченото в етикета;
4. действително алкохолно съдържание на напитката;
5. номер и/или дата на производствената партида, като пред тях се поставя знак „L”;
6. номер на техническата спецификация на напитката;
7. наименование (фирма), статут и седалище на производителя;

8. наименование (фирма), статут и седалище на бутилиращото предприятие, когато напитката е бутилирана или налята в съдове с вместимост 60 л и по-малко;

9. наименование (фирма), статут и седалище на вносителя и на производителя в случаите на внос;

10. страна на произхода на напитката;

11. номер на удостоверилието за регистрация на производителя на спиртни напитки, когато тя е произведена, бутилирана или налята в съдове в Република България;

12. сировина, използвана при производството на етилов алкохол от земеделски произход, и съдържание на етиловия алкохол в %, когато е вложен при производството на спиртната напитка; при използването на два или повече етилови алкохола със земеделски произход се изписва тяхното съдържание в низходящ ред съобразно количеството, вложено в производството.

Чл. 171. (1) Наименованието, под което се продава спиртната напитка (търговското наименование), се определя съобразно изискванията на чл. 121, ал. 3 и чл. 123.

(2) Търговските наименования на спиртните напитки по ал. 1 се използват при тяхното означаване, при условие че напитките отговарят на изискванията на този закон.

Чл. 172. (1) При етикетирането на спиртна напитка могат да се вписват следните незадължителни данни (факултивни индикации):

1. името на географския район, където напитката е произведена;

2. името на плода или на плодовете или наименованието на сировината, от които е произведена напитката;

3. търговската марка;

4. препоръки за ползване на напитката;

5. медали и отличия;

6. начин на съзряване и стареене на напитката;

7. начин на производство;

8. кратност на дестилацията;

9. информация за историята на напитката и на производственото предприятие;

10. данни за лицата, участвали в търговския оборот на напитката.

(2) Търговското наименование на спиртна напитка може да бъде допълнено с географско указание, при условие че фазата на производство от

добиването на сировината до получаването на специфичните или окончателните характеристики и свойства на спиртната напитка се извършва в посочения географски район и при условията на раздел VIII от глава девета. Търговското наименование на спиртна напитка може да бъде допълнено с географско указание за съответните напитки по приложение № 11.

(3) Името на плода или сировината, от които е получена спиртната напитка, може да се впише при етикетирането ѝ, при условие че е произведена от посочения плод или сировина.

(4) При дестилацията на два или повече видове плодове техните имена се изписват в низходящ ред съобразно количеството, вложено в производството.

Чл. 173. При етикетирането на ракия или бренди може да се впишат допълнителни специфични традиционни наименования:

1. „отлежала“ - за ракия, съзрявала в дъбови бъчви не по-малко от 6 месеца;

2. „стара“ или „старо“ - за ракия или бренди, съзрявали в дъбови бъчви не по-малко от 3 години;

3. „специална“ или „специално“ - за ракия или бренди, произведени по традиционна технология или от специални сортове грозде или плодове;

4. „резерва“ - за ракия или бренди, произведени от дестилати, съзрявали в дъбови бъчви, като средната възраст на купажа е не по-малка от 5 години;

5. „специална резерва“ - за ракия или бренди, произведени от дестилати, съзрявали в дъбови бъчви, като средната възраст на купажа е не по-малка от 10 години.

Чл. 174. Всеки регистриран производител на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки преди предлагането на пазара на гроздова, винена и джиброва ракия или бренди подава заявление до съответната официално призната регионална браншова структура за издаване на сертификат за автентичност.

Чл. 175. Сертификат за автентичност на гроздова, винена и джиброва ракия или бренди се издава от официално призната регионална браншова структура, в чийто териториален обхват е извършено производството.

Чл. 176. Сертификатът за автентичност съдържа: наименованието на спиртната напитка, номера на протокола за извършен органолептичен анализ и номера на протокола за извършено физико-химично изпитване,

количеството и съответствието на произведената спиртна напитка с изискванията за производство, седалището, адреса на управление и ЕИК на производителя.

Чл. 177. При предлагане на пазара всяка партида от спиртни напитки се придружава от копие на протокол от изпитване, издаден от акредитирана лаборатория.

Раздел X

Условия за внос и предлагане на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки от трети страни

Чл. 178. (1) Внасяните в страната етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки трябва да са в съответствие с изискванията за производство и търговско предлагане в страната на произход, което се установява с атестация, издадена от официален орган в страната на произход; продуктите, предназначени за пряка консумация, трябва да са придружени и от протокол от изпитване, издаден от оторизиран орган в страната на произход.

(2) Изискванията на ал. 1 не се прилагат за държави - членки на Европейския съюз.

(3) По отношение на етиловия алкохол от земеделски произход, дестилатите и спиртните напитки министърът на икономиката, енергетиката и туризма или оправомощен от него заместник-министр със заповед определя списък на официалните органи по ал. 1, който се обнародва в „Държавен вестник“ и се публикува на официалната интернет страница на министерството. Списъкът може да бъде допълван на основание на официално уведомление от посолството (търговското представителство) на съответната страна.

(4) Забранява се вносьт на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки без оригинала от атестацията от органа по ал. 1.

Раздел XI

Превозване на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки

Чл. 179. Етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки под режим отложено плащане на акциз се превозват на територията на Република България само с придружителен документ, формата

и съдържанието на който се определят в съответствие с изискванията на ЗАДС. Контролът на тези документи се извършва от Агенция „Митници”.

Глава десета

ЛАБОРАТОРИИ И МЕТОДИ ЗА ИЗПИТВАНЕ

Раздел I

Изпитвателни лаборатории

Чл. 180. (1) Физико-химичен и микробиологичен анализ на продуктите по чл. 1, ал. 2 е извършва от лаборатории, акредитирани съгласно изискванията на стандарт БДС EN ISO/IEC 17025.

(2) За целите на контрола министърът на земеделието и храните определя лабораториите за извършване изпитване на продуктите по приложение № 1, част I, а министърът на икономиката, енергетиката и туризма определя лабораториите за извършване изпитване на продуктите по приложение № 1, част II.

(3) Официалните анализи в лозаро-винарския сектор се извършват от лабораториите на ИАЛВ.

(4) За извършване на физико-химичен и микробиологичен анализ на продуктите по чл. 1, ал. 2 от лабораториите, определени в ал. 2 и 3, се събират такси съгласно тарифа, одобрена от Министерския съвет.

(5) Министърът на земеделието и храните и министърът на икономиката, енергетиката и туризма определят национални референтни лаборатории с функции и задължения, определени с правилника за прилагане на закона.

Раздел II

Методи за изпитване

Чл. 181. (1) Методите за изпитване за определяне състава на продуктите, обхванати от този закон, и правилата, по които може да се установи дали тези продукти са преминали през обработки, които противоречат на разрешените енологични практики, съответстват на препоръчаните и публикувани в:

1. OIV „Сборник с международни методи за анализ на вината и видовете мъсти”;

2. OIV „Сборник с международни методи за анализ на спиртни напитки, алкохоли и ароматната фракция на напитките”.

(2) Когато липсват методи и правила, препоръчани и публикувани в ОIV, се прилагат методите, описани и прилагани в Европейския съюз, а в случай на необходимост - и други методи.

(3) Условията и редът за вземане на проби от лозаро-винарски продукти, етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки се определят с наредба на министъра на земеделието и храните и министъра на икономиката, енергетиката и туризма.

(4) Изпитвателните лаборатории на ИАЛВ не извършват изпитвания на заявени проби на лица със задължения към ИАЛВ до погасяването им.

Глава единадесета **КОНТРОЛ И КООРДИНАЦИЯ НА КОНТРОЛА**

Раздел I

Контрол и координация на контрола върху производството, получаването, преработката и търговията на гроздето, предназначено за производство на вино, на вината и на продуктите, получени от гръзде и вино

Чл. 182. (1) Изпълнителната агенция по лозата и виното осъществява контрола по спазването на изискванията на закона по отношение на производствения потенциал, прясно гръзде, предназначено за производство на вино, получаването, преработката и търговията на вино, гроздова мъст и продуктите от гръзде и вино.

(2) Изпълнителната агенция по лозата и виното осъществява контрола в лозаро-винарския сектор съгласно разпоредбите на Регламент (ЕО) № 1234/2007 на Съвета за установяване на обща организация на селскостопанските пазари и относно специфични разпоредби за някои земеделски продукти („Общ регламент за ООП“) (ОВ, L 299 от 16.11.2007 г., стр. 1), Регламент (ЕО) № 479/2008 на Съвета относно общата организация на пазара на вино по отношение на програмата за подпомагане, търговията с трети страни, производствения потенциал и проверките в лозаро-винарския сектор (ОВ, L 170 от 30.06.2008 г., стр. 1) и Регламент (ЕО) № 1601/1991 на Съвета за установяване на общи правила за определянето, описането и представянето на ароматизирани вина, ароматизирани напитки на винена

основа и ароматизирани коктейли на винена основа (OB, L 149 от 14.06.1991 г., стр. 1), както и на следните прилагачи регламенти:

1. Регламент (EO) № 555/2008 на Комисията относно определяне на някои правила за прилагане на Регламент (EO) № 479/2008 на Съвета относно общата организация на пазара на вино по отношение на програмата за подпомагане, търговията с трети страни, производствения потенциал и проверките в лозаро-винарския сектор (OB, L 170 от 30.06.2008 г., стр. 1);

2. Регламент (EO) № 436/2009 на Комисията за определяне на подробни правила за прилагане на Регламент (EO) № 479/2008 на Съвета по отношение на лозарския регистър, задължителните декларации и събирането на информация с цел наблюдение на пазара, придружителните документи при превоза на продукти и регистрите, които е необходимо да се водят в лозаро-винарския сектор (OB, L 128 от 27.05.2009 г., стр. 15);

3. Регламент (EO) № 606/2009 на Комисията относно определяне на някои правила за прилагане на Регламент (EO) № 479/2008 на Съвета по отношение на категориите лозаро-винарски продукти, енологичните практики и приложимите ограничения (OB, L 193 от 24.07.2009 г., стр. 1);

4. Регламент (EO) № 607/2009 на Комисията за определяне на някои подробни правила за прилагането на Регламент (EO) № 479/2008 на Съвета по отношение на защитените наименования за произход и защитените географски указания, традиционните наименования, етикетирането и представянето на определени лозаро-винарски продукти (OB, L 193 от 24.07.2009 г., стр. 60);

5. Регламент № 1166/2009 на Комисията от 30 ноември 2009 г. за изменение и поправка на Регламент (EO) № 606/2009 на Комисията относно определяне на някои правила за прилагане на Регламент № 479/2008 на Съвета по отношение на категориите лозаро-винарски продукти, енологичните практики и приложимите ограничения (OB, L 314 от 1.12.2009 г., стр. 27).

(3) За осъществяване целите на контрола по ал. 1 и 2 дължностните лица на ИАЛВ извършват проверки и имат право на свободен достъп до:

1. лозовите насаждения;

2. обектите за производство, съхранение и търговия на вино и продукти от грозде и вино, включително търговските обекти по смисъла на § 1, т. 41 от Допълнителните разпоредби на Закона за данък върху добавената стойност;

3. транспортните средства, превозващи грозде, вино и продукти от грозде и вино;

4. дневниците за водене на технологичния процес, счетоводните и други документи, необходими за целите на контрола, като могат да изискват заверени копия от тях.

(4) Дължностните лица на ИАЛВ могат да изискват съдействие от други компетентни органи.

(5) При извършване на проверки по ал. 3 дължностните лица на ИАЛВ се легитимират със служебна карта.

(6) Служебната карта по ал. 5 се утвърждава със заповед на министъра на земеделието и храните.

Чл. 183. Дължностните лица на ИАЛВ са длъжни:

1. да установяват точно фактите при извършвания от тях контрол;

2. да дават задължителни предписания и да определят срок за отстраняване на несъответствията по този закон;

3. при неизпълнение на задължителните предписания в срок да предложат на изпълнителния директор на ИАЛВ да издаде заповед за спиране експлоатацията на обекта или на части от него или за спиране на съответната дейност до отстраняване на несъответствието;

4. да опазват производствената и търговската тайна и да не разгласяват данни от проверките, както и да не използват информацията от проверката извън предназначението ѝ;

5. да уведомяват съответния специализиран орган за контрол, когато е налице нарушение на друг нормативен акт.

Чл. 184. (1) При осъществяване на контролните си функции ИАЛВ си взаимодейства с други органи на изпълнителната власт.

(2) Взаимодействието с органите по ал. 1 се осъществява в рамките на тяхната компетентност.

(3) Взаимодействието се осъществява с централните и регионалните структури на органите по ал. 1.

Чл. 185. (1) За провеждане на съвместни проверки изпълнителният директор на ИАЛВ писмено уведомява органите по чл. 184 за вида на изискваното съдействие.

(2) В уведомлението по ал. 1 се посочват обектът на проверката, нейният вид и продължителност.

(3) Изпълнителният директор на ИАЛВ може да изиска от съответния орган на изпълнителната власт предварителна информация във връзка с проверката.

(4) Съответният орган предоставя на ИАЛВ исканата информация в срок до 7 работни дни.

(5) В случаите, когато обстоятелствата налагат извършването на спешни проверки, ръководителите на съответните органи осигуряват по възможност в най-кратък срок исканото от ИАЛВ съдействие.

(6) В случай на извършване на проверка от друг контролен орган ИАЛВ предоставя исканата информация в срок до 7 работни дни от получаване на известието.

(7) След извършване на проверка по ал. 6 в случай на установяване на нарушение по този закон, съответният контролен орган уведомява ИАЛВ в срок до 10 работни дни за предприемане на действия по компетентност.

Чл. 186. **(1)** За целите на контрола ИАЛВ осигурява вземане на 30 проби от прясно грозде за изотопен анализ, както и тяхната обработка и преработка във вино съгласно инструкция, утвърдена от изпълнителния директор на ИАЛВ.

(2) Пробите по ал. 1 се анализират от лаборатории с подходящо аналитично оборудване, отговарящи на общите критерии за работа на лабораториите, посочени в ISO/IEC 17025, и участващи в система от тестове за професионална квалификация, свързани с методи за изотопен анализ.

(3) Министърът на земеделието и храните осигурява създаването на лабораториите по ал. 2 и изпраща доказателство за съответствие в писмена форма до Съвместния изследователски център (СИЦ) на Европейската комисия с цел качествен контрол и потвърждаване на предоставената информация.

(4) Изпълнителна агенция по лозата и виното извършва изотопен анализ на компонентите етанол и вода на пробите по ал. 1 съгласно референтните методи за анализ по чл. 181 в лаборатории на Европейския съюз срещу заплащане на услугата.

Раздел II

Контрол и координация на контрола върху производството и търговията с етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки

Чл. 187. Този раздел урежда контрола и координацията на контрола по изискванията на този закон по отношение на етиловия алкохол

от земеделски произход, дестилатите и спиртните напитки.

Чл. 188. (1) Контролът върху производството на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртните напитки се осъществява от дължностни лица, оправомощени от министъра на икономиката, енергетиката и туризма.

(2) Лицата по ал. 1 имат право:

1. да извършват проверки по документи;
2. да извършват проверки на място на производствените обекти за установяване наличието на необходимите технологични възможности за производство на заявените напитки и/или продукти;
3. да извършват проверки на място на производствените обекти за установяване изправността на наличното технологично оборудване за производство на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки, както и за съответствието му с вписаното в регистъра;
4. да извършват проверки относно спазването на технологичните изисквания при производството на етилов алкохол, дестилати и спиртни напитки;
5. да извършват документални проверки и проверки на място за редовността и верността на вписванията в дневниците за водене на технологичния процес и за съответствието им с придружителните документи и стоковата наличност;
6. да вземат пробы от етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки за физико-химичен анализ и за органолептична оценка;
7. да съставят актове за установяване на административни нарушения.

(3) За осъществяване целите на контрола по ал. 2 дължностните лица имат право на свободен достъп до:

1. обектите за производство и съхранение на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки;
2. дневниците за водене на технологичния процес, счетоводните и други документи, необходими за целите на контрола, като могат да изискват заверени копия от тях.

(4) Дължностните лица по ал. 1 могат да привличат експерти в съответната област, когато проверката е особено сложна и изиска специални знания.

(5) Дължностните лица по ал. 1 са длъжни:

1. да установяват точно фактите при извършвания от тях контрол;
2. да дават задължителни предписания и да определят срок за отстраняване на несъответствия и нарушения на този закон;
3. да дават заключения по възраженията във връзка с констатираните нарушения;
4. да опазват служебната, производствената и търговската тайна и да не разгласяват данни от проверките преди тяхното приключване, както и да не използват информацията от проверката извън предназначението ѝ;
5. да уведомяват съответния специализиран орган за контрол, когато е налице нарушение на друг нормативен акт.

Чл. 189. (1) При осъществяване на контролните си функции Министерството на икономиката, енергетиката и туризма си взаимодейства с Министерството на вътрешните работи, Министерството на земеделието и храните, Агенция „Митници”, Министерството на здравеопазването, Комисията за защита на потребителите, както и, при необходимост, с други органи на местната и държавната администрация.

(2) Взаимодействието се осъществява с централните и регионалните структури на органите по ал. 1.

(3) Взаимодействието между Агенция „Митници” и Министерството на икономиката, енергетиката и туризма по отношение на прилагането на разпоредбите на този закон и на ЗАДС се урежда със споразумение за взаимодействие, подписано от ръководителите на двете ведомства.

Чл. 190. (1) Преди започване на проверка Министерството на икономиката, енергетиката и туризма писмено уведомява органите по чл. 189 за вида на изискваното съдействие.

(2) Министерството на икономиката, енергетиката и туризма може да изиска от съответния орган информация във връзка с проверката, както и определяне на длъжностни лица, които да участват в проверката.

(3) Съответният орган предоставя на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма исканата информация и определя длъжностни лица за участие в проверката.

(4) В случаите, когато се налага извършването на спешни проверки, ръководителите на съответните органи оказват във възможно най-кратък срок исканото от Министерството на икономиката, енергетиката и туризма съдействие.

Чл. 191. (1) В случаите, когато друг контролен орган в рамките на своите правомощия планира извършването на проверка на производители

и/или търговци на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки, при необходимост изисква съдействие от Министерството на икономиката, енергетиката и туризма.

(2) Съдействието по ал. 1 може да бъде под формата на предоставяне на информация и/или участие на длъжностни лица от Министерството на икономиката, енергетиката и туризма при извършване на проверката.

Чл. 192. Органите по чл. 191 уведомяват Министерството на икономиката, енергетиката и туризма за резултатите от извършените проверки в 7-дневен срок от приключване на проверката.

Чл. 193. (1) Контролът по спазване на изискванията на този закон по отношение на търговията на дребно с бутилирани спиртни напитки се извършва от Комисията за защита на потребителите (КЗП) към министъра на икономиката, енергетиката и туризма. Контролът се извършва с цел защита на потребителите срещу рискове от придобиване на продукти, които не съответстват на установените изисквания по този закон.

(2) За целите на контрола по ал. 1 длъжностните лица от КЗП извършват документални проверки за установяване произхода на продуктите и проверки на място в търговските обекти за продажба на бутилирани спиртни напитки съгласно Закона за защита на потребителите.

(3) За целите на осъществявания от тях контрол длъжностните лица от КЗП имат право:

1. на свободен достъп до търговските обекти, подлежащи на контрол;
2. да изискват сведения и документи и да получават копия от тях на хартиен носител;
3. да вземат пробы и мостри за лабораторни изследвания;
4. да привличат експерти в съответната област, когато проверката е особено сложна и изисква специални знания;
5. да съставят актове за установяване на административни нарушения.

Чл. 194. (1) Когато се установи, че определен продукт или партида продукти, предлагани за продажба, не съответстват или е вероятно да не съответстват на нормативните изисквания, председателят на КЗП е длъжен да предприеме съобразно условията за търговия на продукта/продуктите някои от следните мерки:

1. да разпореди временно спиране продажбата на продукта за периода, необходим за извършването на проверка и оценка на съответствието на продукта с нормативните изисквания;

2. да разпореди и да организира незабавно и ефективно изтегляне на продукта от пазара, както и отправяне на предупреждения към потребителите за несъответствията на продукта с изискванията на закона;

3. да разпореди или да координира, или, ако е необходимо, да организира съвместно с търговците и дистрибуторите изземване на продукта от потребителите и неговото унищожаване по ред и начин, определени в наредба на Министерския съвет;

4. да уведоми съответните органи за несъответствието на продукта с цел сътрудничество и взаимно информиране за резултатите от контролната дейност, както и приемане на действия в рамките на тяхната компетентност.

(2) В срок до 3 дни от доказване съответствието на продукта с нормативните изисквания председателят на КЗП отменя наложената мярка за временно спиране продажбата на продукта по ал. 1, т. 1.

Чл. 195. Председателят на КЗП в изпълнение на правомощията си по този закон издава индивидуални административни актове и наказателни постановления или оправомощава длъжностни лица за издаването им.

Чл. 196. Принудителните административни мерки, наложени по реда на този закон, могат да се обжалват по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 197. (1) При осъществяване на контролните си функции КЗП си взаимодейства с Министерството на икономиката, енергетиката и туризма, Министерството на вътрешните работи, Министерството на земеделието и храните, Министерството на транспорта и информационните технологии, Министерството на здравеопазването, Националната агенция по приходите и с Агенция „Митници”.

(2) Взаимодействието по ал. 1 се осъществява с централните и регионалните структури на органите по ал. 1.

(3) Освен от органите по ал. 1 КЗП може да поисква съдействие от всички други централни и териториални органи на изпълнителната власт и от органите на местното самоуправление.

Чл. 198. (1) Преди започване на проверка КЗП писмено уведомява органите по чл. 197 за вида на изискваното съдействие. Комисията

за защита на потребителите може да изиска от съответния орган информация във връзка с проверката, както и определянето на длъжностни лица, които да участват в проверката.

(2) Съответният орган предоставя на КЗП исканата информация и определя длъжностни лица, които да участват в проверката.

(3) В случаите, когато се налага извършването на спешни проверки, ръководителите на съответните органи осигуряват във възможно най-кратък срок исканото от КЗП съдействие.

Чл. 199. (1) В случаите, когато друг контролен орган планира извършването на проверка на търговци на вино и бутилирани спиртни напитки, при необходимост той изисква съдействие от КЗП.

(2) Съдействието по ал. 1 може да бъде под формата на предоставяне на информация и/или участие на длъжностни лица от КЗП при извършване на проверката.

Чл. 200. Органите по чл. 199 уведомяват КЗП за резултатите от извършената проверка в 7-дневен срок от приключване на проверката.

Глава дванадесета

АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 201. Който произвежда, рекламира, предлага за продажба или продава, или държи с цел производство или продажба в помещения за производство, преработка, складиране, опаковане или в транспортни средства вина и/или продукти от вино и грозде, и/или продукти, и/или средства за производство на вина, при производството на които не са спазени изискванията на чл. 54, ал. 1, се наказва с глоба от 10 000 до 30 000 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание по реда на Наказателния кодекс (НК), или с имуществена санкция от 30 000 до 100 000 лв.

Чл. 202. Който превозва, продава или предлага за консумация вина и други лозаро-винарски продукти, за които не са спазени установените изисквания за превозване, етикетиране и търговско представяне на вината и други продукти от грозде и вино или при вноса им не са спазени изискванията на чл. 75, 76, 77, 79, 80, 82, 83, 86 - 90, чл. 92 - 98, чл. 101 - 104, чл. 110 и 116, се наказва с глоба от 1000 до 5000 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание по реда на НК, или с имуществена санкция от 5000 до 10 000 лв.

Чл. 203. Който при означаването на вината, продуктите от грозде и вино използва чуждо име на производител или бутилировчик, както и чуждо седалище, адрес на управление на фабрика, завод, изба или друга стопанска единица, се наказва с глоба от 3000 до 10 000 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание по реда на НК, или с имуществена санкция от 10 000 до 30 000 лв.

Чл. 204. Който нарушава разпоредбите на чл. 47 – 51 и чл. 52, се наказва с глоба от 3000 до 10 000 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание по реда на НК, или с имуществена санкция от 10 000 до 30 000 лв.

Чл. 205. Който предлага за продажба или за консумация вино, напитки и продукти от грозде или вино, които са закупени от нерегистрирани производители, се наказва с глоба от 3000 до 10 000 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание по реда на НК, или с имуществена санкция от 10 000 до 30 000 лв.

Чл. 206. Винени лозя, засадени по реда на чл. 14, ал. 2, подлежат на принудително изкореняване за сметка на производителя и на финансова санкция в размер на равностойността в левове на 12 000 евро/ха на всеки 12 месеца до изпълнение на задължението.

Чл. 207. (1) Който наруши разпоредбите по чл. 10, ал. 2 и 3, чл. 15, ал. 6, чл. 16 - 20, чл. 27, ал. 4, чл. 33, 36, чл. 39, ал. 2, чл. 42, 43, 45, 53, чл. 54, ал. 4 и 5, чл. 55 - 58, чл. 59, ал. 2, чл. 60 - 66, чл. 69 - 71, чл. 74, 75 и чл. 181, ал. 3, се наказва с глоба от 1000 до 3000 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание по реда на НК, или с имуществена санкция от 5000 до 10 000 лв.

(2) В случаите на налагане на административно наказание по чл. 27, ал. 4, чл. 33, 36, чл. 39, ал. 2, чл. 56, 57, чл. 59, ал. 2, чл. 60 - 63, чл. 65, 66, 69, 70 и 75 при необходимост се налага и принудителна административна мярка запечатване от служители на ИАЛВ на обекта или обектите и/или на съда или съдовете за винопроизводство, където е установено нарушението.

(3) Принудителната административна мярка по ал. 2 се прекратява от органа, който я е наложил, по молба на административноказаното лице и след като бъде доказано от него, че глобата или имуществената санкция е заплатена изцяло, както и че установените нередности са отстранени. Отпечатването се извършва при задължение за съдействие от страна на лицето.

Чл. 208. Който произвежда, предлага за продажба или продава етилов алкохол и дестилати, предназначени за производството на спиртни напитки, при производството на които не са спазени изискванията на Регламент (ЕО) № 110/2008 и на чл. 121 и 128 от този закон, се наказва с глоба

или с имуществена санкция от 3000 до 30 000 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание по реда на НК.

Чл. 209. Който произвежда, рекламира, предлага за продажба или продава спиртни напитки с търговски наименованията, класифицирани в категории от 1 до 46, съгласно Приложение II на Регламент (ЕО) № 110/2008, но напитките не отговарят на изискванията на тези категории и на чл. 122, се наказва с глоба или с имуществена санкция от 3000 до 30 000 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание по реда на НК.

Чл. 210. Който произвежда, рекламира, предлага за продажба или продава традиционните български продукти и напитки, дефинирани в чл. 123, но продуктите и напитките не отговарят на изискванията на този закон, се наказва с глоба или с имуществена санкция от 3000 до 30 000 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание по реда на НК.

Чл. 211. Който произвежда, рекламира, предлага за продажба или продава спиртни напитки и продукти, които не отговарят на изискванията на Регламент (ЕО) № 110/2008 и на техническите спецификации по чл. 142 от този закон, се наказва с глоба или с имуществена санкция от 3000 до 30 000 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание по реда на НК.

Чл. 212. Който предлага за продажба или продава спиртни напитки в нарушение на разпоредбите на чл. 131, се наказва с глоба или с имуществена санкция от 3000 до 30 000 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание по реда на НК.

Чл. 213. Който произвежда етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки, без да е вписан в регистъра по чл. 132, или извърши производството в един производствен обект в нарушение на разпоредбите на чл. 132, ал. 6, се наказва с глоба или с имуществена санкция от 3000 до 30 000 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание по реда на НК.

Чл. 214. Който не е заявил в срока по чл. 139 промени в обстоятелствата по издаденото удостоверение по чл. 132, ал. 4 и 5, се наказва с глоба или с имуществена санкция от 1000 до 10 000 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание по реда на НК.

Чл. 215. Който произвежда етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки без заварена и вписана в удостоверието по чл. 132, ал. 4 и 5 техническа спецификация по чл. 142, се наказва с глоба или с имуществена санкция от 1000 до 10 000 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание по реда на НК.

Чл. 216. Който не изпълни задължението си за подаване в срок на декларация или справка по чл. 143, 144 или 145, се наказва с глоба или с имуществена санкция от 1000 до 10 000 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание по реда на НК.

Чл. 217. Който не води дневници по чл. 146 или извършва вписвания в дневници, които не са заверени от Министерството на икономиката, енергетиката и туризма, или вписва неверни данни в дневниците, или не ги представя за проверка в срока по чл. 146, ал. 9, се наказва с глоба или с имуществена санкция от 1000 до 30 000 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание по реда на НК.

Чл. 218. Който произвежда спиртни напитки с географско указание в нарушение на разпоредбите на Регламент (ЕО) № 110/2008 и чл. 155 от този закон, се наказва с глоба или с имуществена санкция от 3000 до 100 000 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание по реда на НК.

Чл. 219. Който произвежда, рекламира, предлага за продажба или продава спиртни напитки в нарушение на разпоредбите за описание, представяне, етикетиране и предлагане на спиртни напитки, определени в Регламент (ЕО) № 110/2008 и в чл. 164, 165, 166, 170, 172 и 173, се наказва с глоба или с имуществена санкция от 3000 до 50 000 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание по реда на НК.

Чл. 220. Който при означаването на спиртните напитки използва чуждо име на производител или бутилировчик, както и чуждо седалище, адрес на управление на фабрика, завод, изба или друга стопанска единица, се наказва с глоба или с имуществена санкция от 10 000 до 30 000 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание по реда на НК.

Чл. 221. Който подправя имена, подписи, букви, цифри, серийни номера, емблеми, партидни номера върху етикетите, търговските книжа и амбалажа, се наказва с глоба или с имуществена санкция от 10 000 до 30 000 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание по реда на НК.

Чл. 222. Който използва търговска марка, знаци или други означения върху етикетите, опаковката, амбалажа на спиртните напитки, от които се създава представа за местен продукт или за продукт от внос, а са означени с неистински произход, се наказва с глоба или с имуществена санкция от 3000 до 100 000 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание по реда на НК.

Чл. 223. Който предлага за продажба или за консумация етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки, които са закупени от производители, които не са вписани в регистъра по чл. 132, се наказва с глоба или с имуществена санкция от 1000 до 10 000 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание по реда на НК.

Чл. 224. (1) При повторно извършване на нарушенията по чл. 201 - 224 глобите или имуществените санкции се налагат в двоен размер.

(2) Повторно е нарушението, когато е извършено в едногодишен срок от влизането в сила на наказателното постановление, с което нарушителят е наказан за нарушение на един и същ член по тази глава.

Чл. 225. Стоките - предмет на нарушенията, материалите и съоръженията, послужили за извършването на нарушенията по чл. 201 - 224, се отнемат в полза на държавата.

Чл. 226. (1) Нарушенията се установяват от длъжностни лица, определени от министъра на земеделието и храните, министъра на икономиката, енергетиката и туризма, изпълнителния директор на ИАЛВ и от председателя на КЗП.

(2) Наказателните постановления се издават от органите по ал. 1 или от упълномощените от тях длъжностни лица.

(3) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на този закон:

1. „Алкохолно съдържание” е съдържанието на чист етилов алкохол в съответните продукти, изразено в обемни проценти.

2. „Безопасни” са вината, продуктите от грозде и вино и спиртните напитки, които не съдържат или съдържат в рамките на регламентираните норми физични и/или химични, и/или биологични, и/или радиологични замърсители или добавки, в резултат на което при нормална и правилна консумация не могат да причинят токсични, канцерогенни, мутагенни, алергични или други увреждания на човешкото здраве.

3. „Бутилиращо предприятие” е физическо или юридическо лице или група от тези лица, които извършват поставяне на съответния продукт в съдове с търговска цел за своя сметка лично или чрез други лица.

4. „Винопроизводство” е преработката на прясно грозде, смачкано или не, на гроздова мъст, на частично ферментирана гроздова мъст, на гроздов сок или на млади вина в процес на ферментация във вино чрез пълна или частична алкохолна ферментация.

5. „Винени утайки” са утайките, които се отделят в съдовете, съдържащи гроздова мъст или вино след ферментацията, при съхранение или след извършване на разрешена обработка, така както и утайките, получени след филтриране или центрофугиране на продукта.

6. „Винено грозде” е плодът на винени сортове лози.

7. „Винарска изба” е производствена структура, в която се извършва винопроизводство.

8. „Винен оцет” е оцетът, получен изключително чрез оцетно-киселата ферментация на вино и/или пикет и притежаващ общо киселинно съдържание, не по-ниско от 60 грама на литър, изразено като оцетна киселина.

9. „Вторични продукти” са гроздовите джибри и винените утайки.

10. „Гроздови джибри” са твърдият остатък от пресоването на прясно, ферментирано или неферментирано грозде.

11. „Гроздова мъст” е течен продукт от прясно грозде, получен по естествен начин или с физични средства, притежаващ действително алкохолно съдържание, непревишаващо 1 обемен процент.

12. „Гроздов сок” е течен неферментиран продукт с действително алкохолно съдържание, ненадвишаващо 1 обемен процент, получен чрез подходяща обработка, предназначен за консумация. Гроздовият сок е получен:

- от прясно грозде или гроздова мъст;
- чрез рехидратация на концентрирана гроздова мъст или на концентриран гроздов сок.

13. „Действително алкохолно съдържание” е наличното съдържание на чист алкохол при температура 20°C.

14. „Добро агротехническо състояние на лозовите насаждения” е състояние на лозовото насаждение, при което са налични минимум 50 на сто живи лози от вида *Vitis Vinifera*, с видимо добро фитосанитарно състояние, прилагани са необходимите агротехнически мероприятия, като обработка на

почвата в междуредието и вътре в реда, резитбени операции и подпорната конструкция е налична.

15. „Добри практики” е системата от основни хигиенни и технологични правила за работа, които се прилагат при производството и търговията с винено грозде, вино, спиртни напитки и други продукти от грозде или вино, за да се сведе до приемлив минимум рисък от замърсяване на продуктите чрез производствена или човешка дейност.

16. „Енологични практики” са специфични технологични практики при производството на гроздова мъст, частично ферментирана гроздова мъст, частично ферментирана гроздова каша, прясно спиртована гроздова мъст, концентрирана гроздова мъст, ректифицирана гроздова мъст, вина, млади вина в процес на ферментация, вино, годно за производство на трапезно вино, шумящи вина и специални вина.

17. „Естествено алкохолно съдържане” е общото алкохолно съдържание на продукта, считано преди всякакво обогатяване.

18. „Здрави и с приемливо качество винени утайки” са тези утайки, които не са с отклонение в цвета и/или аромата и са безопасни.

19. „Изпращач” е лицето, което държи на право основание грозде, вино, продукти от грозде и вино, спирт, дестилати и спиртни напитки и което извършва или възлага да се извърши техният превоз.

20. „Изоставено лозово насаждение” е такава площ, засадена с лози, която вече не се обработва редовно с цел получаването на продаваем продукт.

21. „Концентрирана гроздова мъст” е продукт, получен чрез частично дехидратиране на гроздова мъст, извършено по всички разрешени методи, различни от директно нагряване, така че рефрактометрично определената плътност при температура 20°C да не бъде по-ниска от 50,9 процента. Продуктът да произхожда изключително от грозде на класифицирани сортове лози и да притежава действително алкохолно съдържание, ненадвишаващо 1 обемен процент.

22. „Концентрирана ректифицирана гроздова мъст” е продукт, получен чрез частично дехидратиране на гроздова мъст, извършено по всички разрешени методи, различни от директно нагряване, така че рефрактометрично определената плътност при температура 20°C да не бъде по-ниска от 61,7 процента. Сировината за получаване на продукта да е претърпяла разрешените обработки по намаляване на киселинното съдържание и отстраняване на другите компоненти освен захарта. Сировината да произхожда изключително от класифицирани сортове лози и

да притежава действително алкохолно съдържание, ненадвишаващо 1 обемен процент.

23. „Концентриран гроздов сок“ е гроздов сок, получен чрез частично дехидратиране на гроздов сок, извършено по всички разрешени методи, различни от директно нагряване, така че рефрактометрично определената плътност при температура 20°C да не бъде по-ниска от 50,9 процента, и има действително алкохолно съдържание, ненадвишаващо 1 обемен процент.

24. „Купажиране“ е смесването на вина или на гроздова мъст с различен произход, различни сортове лози, различни реколти или различни категории вино или гроздова мъст.

Като различни категории вино и мъст се разглеждат:

- а) червено вино, бяло вино и мъст или вина, подходящи за получаване на една от тези категории вино;
- б) вина без защитено наименование за произход/географско указание, вина със защитено наименование за произход (ЗНП) или защитено географско указание (ЗГУ), както и гроздова мъст или вина, подходящи за получаване на една от тези категории вино.

25. „Не е купажиране“:

- а) обогатяването с добавяне на концентрирана гроздова мъст или ректифицирана концентрирана гроздова мъст;
- б) подслаждането.

26. „Лозарска зона В II“ включва площите, засадени с лозя, в Северния лозарски район „Дунавска равнина“, Източния лозарски район „Черноморски“ и Подбалканския лозарски район „Розова долина“.

27. „Лозарска зона В III а“ включва площите, засадени с лозя, в Южния лозарски район „Тракийска низина“ и Югозападния лозарски район „Долината на Струма“.

28. „Лозарски имот“ е поземлен имот с определени граници, засаден с лозя, намиращи се или не в плододаване.

29. „Лозарски парцел“ е селскостопански парцел, съгласно член 2, точка 1а) Регламент (ЕО) № 796/2004 на Комисията от 21 април 2004 г. за определяне на подробни правила за прилагане на интегрираната система за администриране и контрол, кръстосано спазване и модулация, предвидени в Регламент (ЕО) № 1782/2003 на Съвета относно установяване на общи правила за схеми за директно подпомагане в рамките на Общата

селскостопанска политика и за установяване на някои схеми за подпомагане на земеделски производители ОВ, L 141, 30.4.2004, който е засаден с лози.

30. „Лозарски район” е съвкупност от територии с еднородни и специфични природни условия, с насаждения с характерен сортов състав и технология на отглеждане и с установени лозаро-винарски традиции.

31. „Лозарско стопанство” е стопанска и технологична единица с единно управление, намираща се на територията на един лозарски район, която се състои от лозарски имоти и в която производителят на винено грозде е собственик на лозарските имоти или ги ползва на друго правно основание.

32. „Младо вино в процес на ферментация” е вино, чиято алкохолна ферментация не е приключила и което не е отделено от винените утайки.

33. „Национален резерв от права на засаждане на винени сортове лози” е съвкупност от права на засаждане, попълвана и управлявана с цел регулиране на лозарския потенциал.

34. „Общо алкохолно съдържание” е сумата от потенциалното и действителното алкохолно съдържане.

35. „Обособяване на обекти за дестилация” е физическо разделяне на съоръженията за винопроизводство от съоръженията за дестилация с цел осъществяване на контрол.

36. „Потенциално алкохолно съдържание” е алкохолното съдържание, което би се получило при пълна алкохолна ферментация на съдържащите се в съответния продукт захари.

37. „Предлагане за консумация” е продажба на пазара на продукт, произведен с цел задоволяване на определени нужди, потребности на хората в зависимост от техните вкусове и предпочтания.

38. „Прясно грозде” или „грозде, предназначено за производство на вино” е плодът на лозата, намиращ се в технологична зрялост, годен да бъде преработен и да претърпи алкохолна ферментация.

39. „Пикет” е продукт, получен чрез алкохолна ферментация на неферментирани гроздови джибри, накиснати във вода, или получен чрез извлечане с вода от ферментирани гроздови джибри.

40. „Подсилени вина” са продукти:

а) притежаващи действително алкохолно съдържание, не по-малко от 16 обемни процента и не повече от 24 обемни процента;

б) получени изключително чрез добавяне на неректифициран продукт, произхождащ от дестилация на вино, несъдържащо остатъчна захар,

и притежаващ максимално действително алкохолно съдържание 86 обемни процента;

в) притежаващи максимално съдържание на летливи киселини 1,5 грама на литър, изразено като оцетна киселина.

41. „Спиртована гроздова мъст (мистел)” е течен продукт, притежаващ действително алкохолно съдържание, равно или повече от 12 обемни процента и по-малко от 15 обемни процента, и получен чрез добавяне към неферментирана гроздова мъст, притежаваща естествено алкохолно съдържание не по-малко от 8,5 обемни процента и произхождаща от грозде на разрешени или препоръчани сортове лози на:

а) неутрален алкохол от винен произход, включително алкохол - резултат от дестилацията на продукт, получен от сухо грозде, имащ алкохолно съдържание, по-малко от 80 обемни процента;

б) неректифициран продукт, произхождащ от дестилацията на вино, имащ действително алкохолно съдържание, не по-малко от 52 обемни процента и не повече от 80 обемни процента.

42. „Спиртни напитки” са течности, съдържащи етилов алкохол, които:

а) са предназначени за консумация;

б) имат специфични органолептични характеристики и алкохолно съдържание най-малко 15 обемни процента;

в) са добити:

- директно, чрез дестилация на ферментирани продукти, със или без ароматни вещества, и/или чрез настойване на вещества от растителен произход в етилов алкохол от земеделски произход, и/или чрез добавка на ароматни вещества, на захари и други разрешени подслаждащи продукти и/или други земеделски продукти към етилов алкохол от земеделски произход и/или винен дестилат, или към дестилат от земеделски произход и/или към ракия;

- чрез смесване на една спиртна напитка с една или повече спиртни напитки и/или с етилов алкохол от земеделски произход, дестилат от земеделски произход или ракия, и/или с вина и напитки.

43. „Сертификат за произход” е документ, удостоверяващ произхода на определено количество грозде или качествено вино от определен район.

44. „Сертификат за автентичност” е документ, удостоверяващ съответствието на определено количество гроздова ракия или бренди с

изискванията за производство и типичност на органолептичните характеристики.

45. „Семейна консумация” е произведеното вино и ракия, което няма търговско предназначение, получено е от собствени грозде и/или плодове, ограничено е по количество и е предназначено за консумация от едно домакинство.

46. „Синтетичен спирт” е течен алкохолен продукт, който не е получен чрез ферментация, дестилация и ректификация на сировини от земеделски произход, водното съдържание на продукта не е с произход от вложените сировини и физико-химичните показатели не отговарят на определените в Приложение I на Регламент (ЕО) № 110/2008.

47. „Система за анализ на опасността и критични контролни точки (HACCP)” е система от процедури, чрез които се осъществява самостоятелен контрол и се осигурява безопасността на продуктите за човешкото здраве в съответствие с изискванията на Кодекс Алиментариус.

48. „Трета страна” в всяка държава, която не е членка на Европейския съюз.

49. „Уникален регистрационен номер в ИСАК” е номер, получен след регистрацията съгласно чл. 31, ал. 3 от Закона за подпомагане на земеделските производители.

50. „Ферментационна смес (cuveé)” е гроздовата мъст, виното или сместа от гроздова мъст и/или вина с различни характеристики, предназначени за направата на определен тип пенливи вина.

51. „Частично ферментирана гроздова мъст” е течен продукт, произхождащ от ферментацията на гроздова мъст, притежаващ действително алкохолно съдържание повече от 1 обемен процент и по-ниско от три пети от общото му алкохолно съдържание.

52. „Частично ферментирана гроздова мъст, получена от презряло грозде” е течен продукт, получен от презряло грозде с общо съдържание на захар минимум 272 грама на литър, претърпял частична алкохолна ферментация, вследствие на която има естествено и действително алкохолно съдържание, не по-малко от 8 обемни процента.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Този закон отменя Закона за виното и спиртните напитки (обн., ДВ, бр. 86 от 1999 г.; изм. и доп., бр. 56 от 2002 г., бр. 16, 108 и 113 от 2004 г.,

бр. 99 и 105 от 2005 г., бр. 18, 30, 34 и 51 от 2006 г., бр. 36 от 2008 г. и бр. 82 от 2009 г.).

§ 3. (1) Министерският съвет приема правилник за прилагане на закона в срок три месеца от влизането в сила на закона.

(2) Правилникът по ал. 1 влиза в сила от деня на влизането в сила на този закон.

§ 4. (1) В срок до 6 месеца от влизането в сила на закона министърът на земеделието и храните издава наредбите по чл. 10, ал. 3, чл. 36 и 75, съвместно с министъра на икономиката, енергетиката и туризма – наредбата по чл. 181, ал. 3, а министърът на икономиката, енергетиката и туризма издава наредбата по чл. 152, ал. 1.

(2) До издаването на наредбите по ал. 1 се прилагат действащите подзаконови нормативни актове, доколкото не противоречат на разпоредбите на този закон.

§ 5. Националната лозаро-винарска камара в срок до един месец след влизането в сила на закона предава Регистъра на гроздо- и винопроизводителите на електронен и на хартиен носител на Изпълнителната агенция по лозата и виното.

§ 6. Изпълнителната агенция по лозата и виното в срок до 6 месеца от влизането в сила на закона извършва пререгистрация на гроздо- и винопроизводители при следните условия:

1. В срок до два месеца след влизането в сила на закона гроздо- и винопроизводителите подават заявление в съответствие с чл. 27, ал. 5.

2. В случай че гроздо- и винопроизводителите не изпълнят задълженията си по т. 1 в указания срок, удостоверенията, издадени от НЛВК, ще се считат за нелегитимни.

3. Гроздо- и винопроизводители с нелегитимни удостоверения не могат да произвеждат и продават грозде и продуктите по приложение № 1, част I и подлежат на административни наказания по реда на този закон.

§ 7. Образците на заявления и други документи, утвърдени от изпълнителния директор на ИАЛВ, се публикуват на интернет страницата на агенцията.

§ 8. Закрива се фонд „Българско вино” към Националната лозаро-винарска камара. Националната лозаро-винарска камара възстановява доброволните годишни вноски на производителите на вино в размер, определен от Общото събрание на НЛВК, в срок до 6 месеца от влизането в сила на закона.

§ 9. Лицата, които са вписани в регистъра на производителите на спирт, дестилати и спиртни напитки съгласно Закона за виното и спиртните напитки (обн., ДВ, бр. 86 от 1999 г.; изм. и доп., бр. 56 от 2002 г., бр. 16, 108 и 113 от 2004 г., бр. 99 и 105 от 2005 г., бр. 18, 30, 34 и 51 от 2006 г., бр. 36 от 2008 г. и бр. 82 от 2009 г.), запазват правата си.

§ 10. Законът влиза в сила 3 месеца след обнародването му в „Държавен вестник”.

Законът е приет от 41-ото Народно събрание на 2012 г.
и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:**

(Щефка Щачева)

ЧАСТ I
КАТЕГОРИИ ЛОЗАРО-ВИНАРСКИ ПРОДУКТИ

1. Вино.
2. Младо вино в процес на ферментация.
3. Ликьорни вина.
4. Пенливи вина.
5. Качествени пенливи вина.
6. Качествени ароматизирани пенливи вина.
7. Пенливо газирано вино.
8. Искрящо вино.
9. Искрящо газирано вино.
10. Гроздова мъст.
11. Частично ферментирана гроздова мъст.
12. Частично ферментирана гроздова мъст, получена от стафидирано грозде.
13. Концентрирана гроздова мъст.
14. Ректифицирана концентрирана гроздова мъст.
15. Вино от стафидирано грозде.
16. Вино от презряло грозде.
17. Ароматизирано вино.
18. Ароматизирана напитка на винена основа.
19. Ароматизиран коктейл от лозаро-винарски продукти.
20. Винен оцет.

ЧАСТ II
КАТЕГОРИИ СПИРТНИ НАПИТКИ

1. Винена ракия.
2. Гроздова ракия.
3. Ракия от гроздови джибри.
4. Плодова ракия.
5. Ракия от плодови джибри.
6. Мастика.
7. Мента.
8. Ром.
9. Уиски.
10. Зърнена дестилатна спиртна напитка.
11. Винена дестилатна спиртна напитка.
12. Бренди или винено Бренди.
13. Дестилатна спиртна напитка от гроздови джибри или гроздова джиброва дестилатна спиртна напитка.

14. Дестилатна спиртна напитка от плодови джибри.
15. Дестилатна спиртна напитка от стафиди или raisin brandy.
16. Плодова дестилатна спиртна напитка.
17. Ябълкова дестилатна спиртна напитка и крушова дестилатна спиртна напитка.
18. Медена дестилатна спиртна напитка.
19. Hefebrand или дестилатна спиртна напитка от утайки.
20. Bierbrand или eau de vie de bière.
21. Topinambur или дестилатна спиртна напитка от йерусалимски артишок.
22. Водка.
23. Дестилатна спиртна напитка (предхождана от името на плода), получена чрез накисване и дестилация.
24. Geist (с името на използвания плод или сировина).
25. Спиртна напитка от тинтява.
26. Хвойнови спиртни напитки.
27. Джин.
28. Дестилиран джин.
29. Лондон джин.
30. Кимови спиртни напитки.
31. Akvavit или aquavit.
32. Анасонови спиртни напитки.
33. Pastis.
34. Pastis de Marseille.
35. Anis.
36. Дестилиран anis.
37. Спиртни напитки с горчив вкус или bitter.
38. Ароматизирана водка.
39. Ликъор.
40. Крем от (следвано от името на използвания плод или сировина).
41. Crème de cassis.
42. Guignolet.
43. Punch au rhum.
44. Sloe gin.
45. Sambuca.
46. Maraschino, Marrasquino или Maraskino.
47. Nocino.
48. Ликъор на яична основа или advocaat, или avocat, или advokat.
49. Яйчен ликъор.
50. Mistrà.
51. Väkevä glögi или spritglögg.
52. Berenburg или Beerenburg;
53. Меден нектар или нектар от медовина.

Приложение № 2
към чл. 34, ал. 2

ОБОЗНАЧЕНИЯ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ЗАХАР

Част I. Термини за означаване на захарното съдържание за пенливо вино, пенливо-газирано вино, качествено пенливо вино или качествено ароматизирано пенливо вино.

Термин	Условие за употреба
брют натюр	Ако съдържанието на захар е по-малко от 3 грама на литър. Терминът може да се използва само за продукти, към които не е добавяна захар след вторичната ферментация.
екстра брют	Ако съдържанието на захар е между 0 и 6 грама на литър.
брют	Ако съдържанието на захар е по-малко от 12 грама на литър.
екстра сухо	Ако съдържанието на захар е между 12 и 17 грама на литър.
сухо	Ако съдържанието на захар е между 17 и 32 грама на литър.
полусухо	Ако съдържанието на захар е между 32 и 50 грама на литър.
сладко	Ако съдържанието на захар е по-високо от 50 грама на литър.

Част II. Термини за означаване на захарното съдържание за лозаро-винарски продукти, различни от тези, посочени в част I.

Термин	Условие за употреба
сухо	Ако съдържанието на захар не надвишава: – 4 грама на литър, или – 9 грама на литър, при условие че общата киселинност, изразена в грамове винена киселина на литър, е не повече от 2 грама под съдържанието на остатъчна захар.
полусухо	Ако съдържанието на захар надвишава определената по-горе максимална стойност, но не надвишава: – 12 грама на литър, или – 18 грама на литър, при условие че общата киселинност, изразена в грамове винена киселина на литър, е не повече от 10 грама под съдържанието на остатъчна захар.
полусладко	Ако съдържанието на захар е по-високо от определената по-горе максимална стойност, но не повече от 45 грама на литър.
сладко	Съдържанието на захар е поне 45 грама на литър.

**Приложение № 3
към чл. 98**

ПИКТОГРАМА

Приложение № 4
към чл. 123, т. 8, 9 и 10

**ОСНОВНИ ФИЗИКО-ХИМИЧНИ ПОКАЗАТЕЛИ НА ТРАДИЦИОННИ БЪЛГАРСКИ
НАПИТКИ И ПРОДУКТИ**

Показатели	Винена ракия	Гроздова ракия	Ракия от гроздови джибри	Плодова ракия	Ракия от плодови джибри	Винен дестилат	Зърнен дестилат	Плодов дестилат	Спиртни напитки, произведени от етилов алкохол от земеделски производ
Метилов алкохол в грамове за литър (г/хл а.а.)	До 200	До 200	До 1000	До 1000	До 1500	До 200	До 100	До 1000	До 30 (до 10 за водка)
Летливи вещества в (г/хл а.а.), в т.ч. общи киселини, естери, висши алкохоли, алдехиди	Равно или по-голямо от 125	Равно или по-голямо от 125	Равно или по-голямо от 140	Равно или по-голямо от 200	Равно или по-голямо от 200	Равно или по-голямо от 125	Равно или по-голямо от 65	Равно или по-голямо от 200	Отговарят на нормите за етилов алкохол от земеделски производ*
Фурфорол в (г/хл а.а.)	До 3	До 6	До 3	Не се допуска					
Цианиди в (г/хл а.а.)	До 0,025	До 0,025	До 0,025	До 7	До 7	До 0,025	До 0,025	До 7	Не се допуска

*Спиртни напитки с вложени ароматизанти могат да са с отклонение на показателите за летливи вещества: общи киселини, естери, висши алкохоли и алдехиди.

Приложение № 5
към чл. 132, ал. 3

**РЕГИСТЪР НА ПРОИЗВОДИТЕЛИТЕ НА ЕТИЛОВ АЛКОХОЛ ОТ
ЗЕМЕДЕЛСКИ ПРОИЗХОД, ДЕСТИЛАТИ И СПИРТНИ НАПИТКИ**

№ по ред	Наименование на регистрирания производител на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки	EIK	Седалище, адрес на управление и местонахождение на производствения обект	Номер и дата на издаване на удостоверение за регистрация
1	2	3	4	5

**Приложение № 6
към чл. 134, т. 5**

ДЕКЛАРАЦИЯ

от

(трите имена и ЕГН на представляващия, наименование на производителя)

Декларирам, че ще извършвам производство на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки съгласно изискванията на Регламент (ЕО) № 110 на Европейския парламент и на Съвета от 15 януари 2008 г. относно определението, описание, представянето, етикетирането и защитата на географските указания на спиртните напитки и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 1576/89 на Съвета и на Закона за виното и спиртните напитки.

Декларирам, че ми е известна отговорността, която нося съгласно чл. 313 от Наказателния кодекс.

Дата:
гр./с.

Декларатор:

**Приложение № 7
към чл. 144**

Декларация за произведените, закупените/внесените, наличните и реализираните количества и асортимент на етилов алкохол от земеделски произход, дестилат и спиртни напитки

Наименование:

Седалище и адрес на управление:

ЕИК/БУЛСТАТ

Данни за търговска регистрация по националното законодателство на друга държава

Номер и дата на удостоверилието за вписване в регистъра на производителите на спирт, дестилати и спиртни напитки

Категория продукти	Среден алкохолен градус	Произведени количества	Закупени или внесени количества	Реализирани количества	Съхранявани и складирани количества
1	2	3	(в литри)	(в литри)	(в литри)
1. Етилов алкохол от земеделски произход:					
1.1. Зърнен					
1.2. Меласов					
1.3. Винен					
2. Дестилат от земеделски произход:					
2.1. Винен:					
2.1.1. неотлежал					
2.1.2. отлежал					
2.2. Джибров					
2.3. Плодов					
2.4. Зърнен:					
2.4.1. неотлежал					
2.4.2. отлежал					
3. Винена дестилатна спиртна напитка					
3.1. Винена ракия					
3.2. Гроздова ракия					
4. Джиброва ракия					
5. Плодова дестилатна спиртна напитка (Плодова ракия)					
6. Бренди					
7. Уиски					

1	2	3	4	5	6
8. Ликьори					
9. Водка					
10. Джин					
11. Анасонова спиртна напитка „мастика”					
12. Други спиртни напитки					
ОБЩО					

Декларирам, че ми е известна отговорността, която нося съгласно чл. 313 от Наказателния кодекс.

Дата:
гр./с.

Декларатор:

Приложение № 8
към чл. 146, ал. 1

ДНЕВНИК № 1

за постъпилите грозде, плодове, други сировини и материали за ферментация и технологични цели
 Сорт грозде (вино), плод, сировина*,

№ по ред	Дата	Сировина		Коли- чество (в т или в куб. м)	Средно захарно съдър- жание	Серти- фикат № и дата, място на из- даване	Достав- чик № и дата на доку- мента	Произ- водствено предназна- чение (категория вино, сировина)	Коли- чество получено вино, друг фермен- тиран продукт (в куб. м)	Алко- холно съдър- жание (в об. %)	Изписано	Остатьк	Подпись на отговор- ния технолог		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
		Наиме- нова- ние	Произ- ход, географ- ско наиме- нование												

Ферментационен резервоар № куб. м

*Ненужното се зачертава.

ДНЕВНИК № 2
за извършени производствени манипулации

№ по ред	Дата	Вложени сировини и материали или краен продукт				Получени след манипулацията сировини и материали				Изписано		Остатък		Подпись на отго- ворния технолог
		наимено- вание на вложения продукт	произход, географско наименование	количество	състав, алкохол, общ екстракт	манипула- ция	наимено- вание	коли- чество	състав, алко- хол, общ екс- тракт	коли- чество	записано в днев- ник № 4, номер по ред и дата на вписване	коли- чество	записано в дневник № 2, номер по ред и дата на вписване	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

ДНЕВНИК № 3
за вторични продукти, предназначени за дестилация

№ по ред	Дата	Вторичен продукт	Kоличество (в т или в куб. м)	Алкохолно съдържание (в об. %)	Получен дестилат (вид)	Алкохолно съдържание (в об. %)	Kоличество (в куб. м)	Производствено предназначение	Изписано		Остатък		Подпись на отговорния технолог
									количество (в куб. м)	записано в днев- ник № 2, номер по ред и дата на вписване	количество (в куб. м)	записано в днев- ник № 3, номер по ред и дата на вписване	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

ДНЕВНИК № 4
за бутилирано производство, заприходена и реализирана продукция

№ по ред	Дата	Търговско наименование на продукта/ Произход, географско наименование	Обем на опаковката (в л)	Количество (брой бутилки)	Заприходена продукция № и дата на първичния счетоводен документ	Орган, издал сертификата/ № и дата на издаване на сертификата	Реализирана продукция	Купувач името на фирмата, лицето	Фактура - номер и дата на издаване	Остатък	Записано в дневник № 4, номер по ред и дата на впис- ване	Подпись на отговорния технолог
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Приложение № 9
към чл. 152, ал. 2

Количество загуби/фири при манипулации за етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки

№ по ред	Вид на извършваната манипулация	Фири в %	
		Етилов алкохол от земеделски произход	Дестилати и спиртни напитки
1.	Филtrуване	-	0,40
2.	Прехвърляне от един съд в друг	0,30	0,25
3.	Купажиране	-	0,37
4.	Бутилиране	-	0,50

**Приложение № 10
към чл. 155, ал. 1, т. 3**

ЗАПОВЕД

№

София, г.

На основание чл. от Закона за виното и спиртните напитки

УТВЪРЖДАВАМ:

Спиртна напитка:

с географско указание:

Производител:

Общини, на чиято територия се добиват сировини за производството на спиртната напитка:

Засадена площ с плододаващи лозя или овощни дървета:

Сорт/сортове:

Характеристики на гроздето или плодовете:

Описание на автентична или традиционна технология за производство на спиртната напитка:

За утвърждаването на спиртната напитка с географско указание са представени:

1.

(номер на анализно свидетелство за основните физико-химични показатели, издадено от акредитирана лаборатория)

2.

(номер на протокола на РДК за извършен органолептичен анализ и оценка)

3.

(номер на сертификат за автентичност, издаден от официално призната регионална браншова структура, в чийто териториален обхват е извършено производството)

Заповедта може да се обжалва в 14-дневен срок по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Министър:

**Приложение № 11
към чл. 172, ал. 2**

**СПИСЪК НА ГЕОГРАФСКИТЕ УКАЗАНИЯ ЗА СПИРТНИТЕ
НАПИТКИ**

I. Ракии:

1. Винени и гроздови ракии: Ново село, Враца, Сухиндол, Павликени, Лясковец, Русе, Левски, Лудогорие, Търговище, Плевен, Велики Преслав, Шумен, Свищов, Никопол, Варна, Евксиноград, Добрич (добруджанска), Силистра, Тутракан, Поморие, Бургас, Сунгурларе, Ямбол, Стралджа, Сливен, Славянци, Карлово, Казанлък, Пазарджик, Стамболовски, Мелник, Дамяница, Благоевград, Любимец, Хасково, Асеновград, Средец, Първенец, Пещера, Пловдив и Карнобат.

2. Джиброви ракии: Ловеч, Сухиндол, Лясковец, Сунгурларе, Славянци, Пловдив, Виноградец, Мелник, Дамяница, Хасково, Асеновград, Свищов, Средец, Пещера, Стралджа и Силистра.

3. Плодови ракии:

3.1. Сливови: Тетевен, Троян, Елена, Ловеч, Омуртаг, Габрово и Исперих.

3.2. Ябълкови: Тетевен, Троян, Кюстендил, Хасково, Варна, Видин, Перник, Исперих и Долна баня.

3.3. Кайсиеви: Силистра, Велики Преслав, Тервел, Русе, Исперих и Варна.

3.4. Крушови: Кюстендил (вилямова), Ловеч и Исперих.

3.5. Прасковени: Сливен.

3.6. Черешови: Исперих и Кюстендил.

3.7. Малинови: Исперих и Ловеч.

II. Брендни: Евксиноград, Плиска, Поморие, Плиска-Ахелой, Велики Преслав, Мадара, Силистра, Варна, Карнобат, Лясковец и Ловеч.

М О Т И В И

към проекта на Закон за виното и спиртните напитки

Проектът на Закона за виното и спиртните напитки (ЗВСН) ще регулира цялата материя, която в момента е регламентирана в голям брой подзаконови нормативни актове. Целта на новия законопроект е да се въведат измененията от европейското право след реформата в областта на сектор „Вино”, както и измененията, направени в областта на сектора, свързан със спиртните напитки.

Целите, поставени в новия законопроект, съответстват на ангажиментите по приетия от Министерския съвет с Решение № 27 от 2011 г. План за действие за 2011 г. с мерките, произтичащи от членството на Република България в Европейския съюз. Законопроектът се предлага за приемане съгласно мярка 38 от Плана за действие за 2011 г. С приемането на проекта на ЗВСН ще се гарантира безпрепятственото провеждане на политиката в лозаро-винарския сектор, производственият потенциал и контролът по спазването й.

Предвид натрупания опит е целесъобразно основно да се промени режимът, прилаган по отношение на лозаро-винарския сектор, с оглед постигане на следните цели: повишаване конкурентоспособността на винопроизводителите; възвръщане на старите пазари и спечелване на нови в рамките на територията на Република България и навсякъде по света; създаване на лозаро-винарски режим, основаващ се на ясни, прости и ефикасни правила, осигуряващи равновесие между търсенето и предлагането; продължаване на практиката да се предоставят права на презасаждане, когато производителите поемат ангажимента да изкоренят еднакви по размер площи, засадени с лозя, тъй като нетното въздействие на подобни насаждения върху производството клони към нулата; използване на референтни методи за изотопен анализ, като се улесни интерпретирането на резултатите от подобни анализи; постигане на по-висока степен на контрол и защита на потребителите; предотвратяване на измамни практики и постигане на прозрачност на пазара и честна конкуренция при производството на спиртни напитки, гроздо- и винопроизводството.

Предвидените санкциите в административнонаказателните разпоредби са съобразени изцяло с възможностите на производителите, за да се постигне превъзпитание и превенция с цел събирамост и защита на потребителите.

Законопроектът е изцяло хармонизиран с правото на Европейския съюз.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)